

דרהבית

גיליון 31

חשוון תשפ"ב

האברה

"במוצאי שבת, כשכבר הכתה על ליבה באגרופה,
להשתיק את הרעד המתגבר,
שטח סוף סוף בפניה את סדר העניינים."
אביגיל שיקוביצקי בסיפור גבורה עוצמתי, מדהים ומפתיע
ביותר בהשראת אישה אחת גדולה | **חלק ראשון מתוך שניים**

באה לשדה

אסתר רוזנטל במדור חדש לקראת שמיטה

"אני רוצה לחפש את אותה קולגה ישנה מפעם. לספר לה כי יש דברים
שמסתדרים דווקא כי לא אנחנו סידרנו, כי ידענו שהוא ה'.
כי הרפנו, כי שמטנו, כי נטשנו הרגלים ושחררנו סמכויות ישנות,
מוסכמות של 6 שנים בהם הרגש קהה והחושים גם כן."

שומטות ומתחברות

ציפי שטיין חיפשה ומצאה את אלו
ששנת שמיטה בשבילן זה הפקר,
בקיאות בהלכות שמיטה מעשיות מאד,
משכורת מצומקת ולב מתרחב בסיפוק של מצווה.

08

האבדה

"במוצאי שבת, כשכבר הכתה על ליבה באגרופה, להשתיק את הרעד המתגבר, שטח סוף סוף בפניה את סדר העניינים." אביגיל שיקוביזקי בסיפור גבורה עוצמתי, מדהים ומפתיע ביותר בהשראת אישה אחת גדולה | חלק ראשון מתוך שניים

17

שומטות ומתחברות

ציפי שטיין חיפשה ומצאה את אלו ששנת שמיטה בשבילן זה הפקר, בקיאות בהלכות שמיטה מעשיות מאד, משכורת מצומקת ולב מתרחב בסיפוק של מצווה.

27

באה לשדה

אסתר רוזנטל במדור חדש לקראת שמיטה "אני רוצה לחפש את אותה קולגה ישנה מפעם. לספר לה כי יש דברים שמסתדרים דווקא כי לא אנחנו סידרנו, כי ידענו שהוא ה'..."

[4] **ד"ש | דף שמורה**
לאה ראם

[6] **דפדפת**
תמר הלר

[7] **בית ועד**
מדור הלכה

[8] **האבדה**
אביגיל שיקוביזקי

[12] **עבודה שבלב**
עולם התעסוקה
מזוית שונה

[27] **באה לשדה**
אסתר רוזנטל

[28] **הבית העסק הנבחר**
יעל זלץ

[30] **סיפור חודשי**
רחלי נוסבוים

[34] **דף קשר**

[14] **אור בקצה המנהרה**
רוחי ליכטנשטיין

[17] **שומטות ומתחברות**
ציפי שטיין

[24] **מבית ומחוץ**
שושי ברוידא

[35] **מועדפים**
מתוך מרחב פעילות השמורה

[38] **רגע ביום**
נ. ארי

[39] **סלפי**
בתיה יונה

[25] **דף חדש**
אביגיל פראגר

הגליון הזה מוגש בפניכן בהתרגשות רבה - גליון הפותח את שנת השמיטה תשפ"ב.

הרבה מן המשותף יש לישנת שמיטה' עם השמורה'. השמירה ממלאכה, הלבטים, ההתגברויות, ההעמדת האמת לפני הרצונות האישיים, וכמובן - השכר...

בשנת שמיטה, עובד האדמה עוזב יציבות, מצב קבוע, אהוב, מוכר ומכריח את עצמו למציאות אחרת.

הוא רואה אפיקים חדשים, שלא תמיד מוצאים חן בעיניו מיד, אבל הם נפרשים מול עיניו.

הוא רואה את עצמו בתפיסות שונות ממה שהורגל עד כה. והוא גם הרבה לא יודע. מה יהיה עד שיגיע לחוף מבטחים, ואיפה החוף הזה.

גם אנחנו, כל אחת ואחת בעבודתה נדרשת מי יותר מי פחות להיקרא לקו החזית, ולהתמודד.

להתחיל לראות שהכיוונים שהיו עד כה, לא רלוונטים. לשנות לעיתים, לשלוח מייל מיוזמתנו ל... כדי שישנה את... ואם בעצם אנחנו מחוייבים לאמת גדולה, אז אולי צריך לשנות גם את...?

ולפעמים באמת אנחנו צריכים לעזוב משהו מוכר ואפיקים חדשים נפרשים מול העיניים, והם מבלבלים וחדשים כאלו, לא ידועים. ועוברים דרך עד שמרגישים שוב את החוף הבטוח, ורואים שהוא הרבה יותר גדול ורחב מאיך שהיינו חיים קודם.

הכתבה המרתקת של **ציפי שטיין**, שהביאה זוויות ראייה של 'עובדות אדמה' שונות - שופכת אור על גיבורות כח, מחד. ומאידך, אין ספק שהיא בבואה לדילמות שונות ומגוונות שפוגשות אלפי גיבורות כח - כל אחת בעבודתה היא.

הטור הכנה של **רוחי ליכטנשטיין**, גם הוא פותח צוהר למסע של אמונה שנגזר עליך, כיצד גם ברגעים של חושך (תרתי משמע) ניתן לראות שאף אחד לא סתם עליך את הגולל, אלא פתחו ופותחים לך אפיקים נוספים שמתאימים לך.

שנת שמיטה מהותה הוא חיבור מחדש לאלוקים. אמנם בימינו קצת קשה להבין זאת. שכן אנחנו לא עוזבות באחת עבודה שעבדנו יום יום. השגרה שלנו ממשיכה פחות או יותר... אבל היא באמת אמורה לתת לנו זמן לחשוב מי ומה. לרענן סדר עדיפויות ולטפל בדברים לא פתורים, ולקרר את המכש של עצמינו עם עצמינו - המדור החדש של **אסתר רוזנטל 'באה לשדה'**, מקרב אותנו יותר אל ההרגשות הללו.

שנת שמיטה מזמנת לאדם שקט. בשקט הזה יש לו זמן לבחון מה מפריע לו וכתוצאה מרעשי הרקע הוא לא שם לב. מה צועק לו בפנים, ולא היה לו זמן להתייחס. מה לא מסודר לו, וזה בעצם, לא תקין. בשנת שמיטה יכולות להיות לו הבנות שקטות, יפות, שמסדרות לו באחת דברים רבים שגעשו קודם.

מאחלות לכן שעת שקט איכותי ורקע של קשיבות פנימית בעזרת מגוון הטורים הנוספים שיובילו אותנו באומנות של ממש, לתוך עצמינו.

רגע לפני סיום, אל תשכחו למצוא את 'אבידה'

סיפור משובח מבית היוצר של חברתינו **אביגיל שיקוביצקי**.

הסוף המפתיע ממתין לכן בחודש הבא בעזרת ה',

אבל אל תוותרו על החלק הראשון - שהוא מציאה של ממש בפני עצמו...

מאחלות לכל אחת ואחת מכן לזכות לשפע המורעף בשנה זאת, שנת 'וציויתי את ברכתי!'

המערכת

אני ישנה. וליבי ער?

מרגישים את חווית האכילה בכל טעימה וטעימה, יש תכלית לכל אחד ממרכיבי הסעודה שלנו.

אבל,

כשאנחנו ישנים - אנחנו י-ש-נ-י-ם!

אנחנו לא מרגישים, לא חווים הבדל, לא עובדים עבודת ה' מיוחדת... פשוט - ישנים...

ניחא השעה הראשונה של הירדמות שלנו, יש לה תפקידים רבים. שעה של חשבון נפש, שעה של הירגעות בריאה, שעה של הרהורים מועילים - שעת איכות...

או השעה בה אנו מתעוררים, ובאיזה אופן - גם שם ברור בהחלט מה העניין הגדול בזמן החשוב הזה...

אפילו אני הקטנה מסוגלת להבין את תכליתם.

אבל, בשביל מה צריך את חמשת או ששת השעות שבאמצע?

מהי עבודת ה' שאנחנו יכולים לעשות בהם?

אחרי הכל, רובינו (בתקווה) פשוט מעבירים אותם בשינה עמוקה...

לא חבל?

לא חבל על קשיש בן תשעים שלמעשה חי רק שישים שנה? שהרי בממוצע שלישי מימותיו הוא צבר בכספת השינה...

מי שלא מזדהה עם השאלה, מוזמנת לדפדף שמאלה לשיר הנפלא של תמר ולהמשיך הלאה במאמרים המשובחים של הגליון, זה בסדר, אני יודעת שזאת שאלה קצת פילוסופית...

אבל מי שכן מרגישה שיש כאן שאלה, הנה תשובה שעשתה לי הרבה אור ושמחה בלב,

מרגיש לי שיש בה מן האמת - ואשמח גם לשמוע את דעתך עליה.

לאחרונה ניקרה בי שאלה שלא נתנה לי מנוח.

שאלת המנוחה.

אולי היא תשמע לכן הזויה או טפשית אבל לי היא הציקה. השאלה ששאלתי את עצמי היא, **מדוע אנחנו נדרשים לכל כך הרבה שעות שינה ביממה?**

אני יודעת שאני חייבת להסביר, אז הנה:

ברור שבמנוחה היומית שלנו יש יתרונות רבים. אנחנו מסיימים מידי יום מעגל של עשייה, אנחנו מתעוררים מידי בוקר ליום חדש ומבטיח, אנחנו 'ישנים לילה' על מגוון סוגיות, ומגיעים להרהורי תשובה שרק בשקט שלפני ההירדמות, הם צפים לנו מתוך כל הבלגן והמולת היום.

הכל נכון ועוד הרבה יותר מזה... זה ברור.

אבל מדוע צריך שמנוחת הגוף והנפש הזאת תתפרס על כמעט שלישי מהיממה שלנו???

חשבתי על זה לראשונה כשנפגשתי בחנות סלולר בשני דגמים זהים של טלפון כשההבדל ביניהם נעוץ בשוני אחד קטנטן. למכשיר מדגם א' יש בטריה הנטענת במשך 5 שעות ולמכשיר מדגם ב' - בטריה ייחודית הנטענת בעשרים דקות בלבד.

עבורי ועבור עוד אלפי צרכנים, שווה לשלם עוד כסף בשביל מכשיר המסוגל להטעין את עצמו במהירות.

ואז חשבתי לעצמי, רגע! מה איתי?

בורא עולם יכל לברוא אותי בדגם הכי משופר שיש, מדוע אני צריכה כל כך הרבה שעות של הטענה?...

ואם תטענו שאפשר לשאול את זה על כל דבר. למשל, מדוע ה' ברא גלריה מגוונת של מאכלים, מה רע בטבליה או בקופסת מזון מרוכזת כמו של אסטרונאוטים?

יש לי על זה תשובה: זה ממש לא אותו דבר! כשאנחנו אוכלים, אנחנו

ובכן, הסיבה שמלחיץ אותי כל העניין הזה שצריך לישון הרבה שעות בלילה, זאת ההרגשה שיש לנו הרבה מה להספיק, המון מה לעשות... ואופס, השינה הזאת 'נתקעת לנו' מידי לילה מחדש ו'מפריעה' לנו להספיק. נכון? נכון שזה מה שמטריד אותנו. הא?...

אבל פתאום הבזיק לי הארה שמימית שגרמה לי לחשוב על כל העניין הזה הפוך:

אם חשבתי שאני צריכה 'לעשות', 'ליצור', 'להספיק', כי העולם צריך את 'פועלי' -

אז אני טועה! טועה ובגדולי!

אני צריכה לפעול כי ה' מצווה עליי לפעול מעצם היותי בריה בעולם העשייה -

לא כי עלי מוטלת המלאכה לגמור, אלא כי אין אני בת חורין ליבטל ממנה...

והלילה, מוכיח לי את זה. משום שאם אלוקים היה צריך אותנו 'עושים' אז הוא היה בורא אותנו ככאלו העובדים במשמרות רצופות... דווקא העובדה שנבראנו ככאלו שהגוף והנפש שלהם דורשים שעות שנה בחלק משמעותי מהיממה, מוכיחה שהעולם לא בנוי עלינו.

ואגב, מעניין שיש דברים שאנחנו ממש עושים, ולא רק 'בכאילו' - לימוד תורת ה', למשל. שאת זה אנחנו כן מצווים ללמוד ללא הפסקה: "והגית בו יומם ולילה".

טוב, כל ההבנה הזאת בכך שה' הוא בורא ויוצר הכל, היא ברורה... כולנו יודעות את זה.. ובכל זאת, גם הדברים הפשוטים צריכים תזכורות...

פשוט לזכור שה' מנהל את העולם, ואנחנו רק בובות תיאטרון במשחק החיים האדיר הזה.

אני מתפללת לה' שאת ההארה הזאת, שהגיעה אלי מתוך חשכת הלילה, אזכה לקחת הלאה,

ללמוד את העוצמה שבשביתת הקרקע,

את האמונה שבמנוחת השבת,

את התעצמות האין סופיות מלהיות מכשיר המחובר כל הזמן למקור הטענה נצחי...

וכך, מידי ערב, כשאנחנו מתכוננות לעוד שבע שעות (כן, שבע! זה חשוב! :) של מנוחה מחוויית היצירה המדומה של שגרת היומיום השוטפת, נזכור שבעצם הלילה הוא זמן לחיזוק האמונה

"להגיד אמונתך בלילות!"

נצל את עיתות ההרפייה, הזמן בו אנחנו מחזקות שוב בליבנו את הרגשת ההישענות הגדולה על אבא שבשמים, שבדברו הכל נהיה - ונחנו, מה... - לקבל את הכח האמיתי שאנחנו יכולות לשאוב משנת הלילה, לא... לא הכח הפיזי... להבין שהכח הפיזי הוא רק הצינור דרכו מתקבלת בבהירות גבוהה יותר הכח האמיתי והעליון המלווה את היהודי המאמין שלא כוחו ולא עוצם ידו עושה לו את החיל,

עכשיו... אחרי שינחנו וקיבלנו כוחות - אפשר לאמן את שריר האמונה עוד טיפ-טיפה...

כי זה לא רק שינה, יש לנו עוד המון אילוצים ומגבלות השזורים לנו בחיי היום יום, ונראים כאילו הם מונעים מאיתנו הישגים.

אם נשכיל להבין שהכל שלוחי המקום -

נוכל להגיע לשחרור נפשי אמיתי ולחוש את הרגיעה המיוחלת.

אם היינו מחויבות להיות קבלני הצלחות - לא היו עומדים מניעות בפנינו...

ואם לא אנחנו 'קבלני הצלחה' - אז אפשר להירגע ממירוץ העשייה

ולתחום אותה בגבולות התנאים והאפשרויות.

מאחלת לכולנו שנזכה לעשות - עד כמה שידינו משגת,

מתוך הכרת גבולות אמיתית ובונה

לאה

מחזיקה ברכה

וְצוֹיְתֵי בְרָכָה - בְּשִׁגְרַת יוֹם יוֹמֵי:
בְּרָכָה בְּמַבֵּט אֲמִתִּי עַל עֲצָמֵי,
בְּמַלְיָם הַטּוֹבוֹת שְׁאֵתָן בְּלִי לְסִפּוֹר,
בְּרָכָה בְּדִיּוֹק בְּשִׁטְחִים שֶׁל אֶפְרָה.

וְצוֹיְתֵי בְרָכָה
בְּעוֹגָה מְעוֹכָה,
בְּדִקּוֹת חֲסָרוֹת, עֵת שֶׁקִּיעָה - לְמַנְחָה,
בְּלַחֵם פָּרוֹס אַחֲרוֹן שֶׁנִּשְׁאַר,
בְּטוֹנֵר אוֹזֵל, עֵת נִגְמָר הַנִּיר:

וְצוֹיְתֵי בְרָכָה - בְּעֶסֶה, בְּאִשָּׁה
וְצוֹיְתֵי בְרָכָה בְּתוֹסֶכֶת קְדוּשָׁה
שֶׁגַם הַמַּעַט, הַרְבֵּה לִי יִחְזִיק
בְּרָכָה בַּחֲנוּךְ (הַעֲצָמֵי... לֹא יִזְיָק...!)

וְצוֹיְתֵי בְרָכָה - כֵּן, מִמֶּשׁ כְּמוֹ חֻקְלָאֵי:
שֶׁאֵדַע מָה תִּלְוֵי בִי, וּמָה מַעֲלֵי.
אִם אֲשַׁמֵּט, וְאֲזַרְע - פְּעַם כָּךְ, פְּעַם כָּךְ,
תִּתְבָּרְכֶנָּה מִתְּנֹת הַחֲנָם שֶׁאֶקַּח!

וְצוֹיְתֵי בְרָכָה בִּישׁ וּבֵאֵין
הַבְּרָכָה הִיא אַחַת:
נָא בְּרַךְ אֶת הָעֵין
שֶׁתְּבִיט, לְתַמִּיד, (כֹּה פֶּשׁוּט וְנִצְרָךְ)
בְּמַבֵּט - שִׁירָאָה אֶת הַכֹּל מִבְּרָךְ!

פירות וירקות בשביעית

במשרד בו אני עובדת יש כל יום אספקה של מוצרי מזון, פירות וירקות. אני אוכלת רק את המוצרים הסגורים שיש להם הכשר טוב, ואת הפירות והירקות אני מעשרת בעצמי ואוכלת. רציתי לשאול האם בשנת השמיטה אני יכולה להמשיך לאכול את הפירות והירקות כהרגלי בכל השנים?

אכילת ירקות ללא הכשר מוסמך בשמיטה היא בעייתית יותר מאשר אכילת פירות ללא הכשר מוסמך. וזאת משום איסור "ספיחין" שגזרו חז"ל איסור אכילה על גידולים שצמחו מעצמם בשדה של יהודי בא"י בשנת השמיטה, משום עוברי עבירה שעלולים לזרוע בשמיטה ולומר שצמח מעצמו, ובכלל הגזירה מה שנזרע ע"י יהודים בשמיטה. לעומת זאת בפירות האילן כיוון שהם רב שנתיים, אין חשש שיאמרו שגדלו מעצמם בשביעית ולכן לא שייכת גזירה זו. אמנם גם באכילת פירות ללא הכשר מוסמך קיימת בעיה של איסורי "שמור" ו"נעבד". "שמור" - היינו פירות וירקות שקדושים בקדושת שביעית שהבעלים שמרו עליהם ולא הפקירו אותם, נחלקו הפוסקים האם הם נאסרים באכילה. "נעבד" - היינו פירות וירקות שנעשו בהם מלאכות אסורות בשביעית, וגם בהם נחלקו הפוסקים האם נאסרים באכילה. באיסורים אלו מנהג ירושלים כפוסקים המחמירים, ואילו החזו"א הקל אבל רק בשעת הדחק.

ע"פ האמור לעיל: ירקות שנזרעו בשמיטה אסורין באכילה ללא שום צד היתר מחמת איסור "ספיחין". ירקות שיש בהם חשש איסור ספיחין מתחילים להגיע לשוק בחודשי החורף (חשון - כסלו - טבת - שבט) של שנת תשפ"ב, כל ירק בזמנו. האיסור מסתיים בחודשי החורף של שנת תשפ"ג, כל ירק בזמנו [ישנן לוחות עם תאריכים לכך]. לפני התאריכים הנ"ל אין בירקות איסור ספיחין, אבל היות שקדושת שביעית חלה עליהם מיד אחרי ר"ה יש בהם חששות של איסורי "שמור" ו"נעבד" כבר מר"ה תשפ"ב, ומאז יש בעיה באכילת ירקות בלי הכשר. [ובשעת הדחק יש לשאול רב].

בפירות אין איסור ספיחין, וקדושת שביעית חלה עליהם מאוחר יותר (מזמן "חנטה" שהוא תחילת גידול הפרי), כל פרי בזמנו, ומאז ואילך גם בפירות תהיה בעיה של "שמור" ו"נעבד". סיום החששות - פירות הקיץ (אפרסק, שזיף, משמש וכו') יהיו מותרים בקיץ תשפ"ג. ואילו פירות החורף (הדרים, אפרסמון, אבוקדו וכו') יהיו אסורים גם בקיץ תשפ"ג, כל פרי בזמנו. במוצרי קפואים ושימורים תיתכן בעיה גם זמן רב לאחר מכן.

אני מעצבת מגשי פירות וירקות, האם מותר לעשות עיצובים מפירות וירקות שקדושים בקדושת שביעית?

מותר להשתמש בפירות וירקות של שביעית לצורך אכילה כפי הדרכים המקובלות (בישול, אפיה, טיגון). אסור להשתמש בפירות וירקות של שביעית לצרכים שאינם של אכילה, ולכן אסור לשכך כאב שיניים ע"י כוהל של שביעית, ואסור להסיר כתם ע"י מיץ לימון או חומץ של שביעית. כמו כן אסור להפסיד פירות שביעית גם בכדי לתקן מאכל אחר, ולכן אסור לנקות חסה בחומץ של שביעית, אסור לשים במקרר תפוז"א חי כדי לקלוט את הריח, אסור למשוח מחבת בשמן של שביעית בכדי שהאוכל לא ישרף [אבל אם המטרה היא גם לתת באוכל את הטעם של השמן מותר].

ולכן בנידון השאלה: אם בד"כ אוכלים את עיצובי הפירות והירקות בסעודה, דהיינו אחרי שהאנשים נהנים מהעיצוב הם אוכלים את הפירות והירקות, הרי זה ככל הכנה של אוכל ומותר. ואף אם ע"י העיצוב נשארים שאריות, היות שעושים את העיצוב לצורך אכילה הרי זה מותר [ואת השאריות יש לאכול או לשים בפח שמיטה]. אמנם אם בד"כ לא אוכלים את העיצובים היפים אלא רק את שאר האוכל, והעיצובים נשארים כמות שהם עד שהם מתקלקלים מבלי לאוכלם הרי זה נחשב כהפסד פירות שביעית ואסור.

האם יורד גשם? עננה אחת העלתה קרירות מעל קרטוני חלות יבשות. כובע ירושלמי קטיפתי הוסר לרגע קט, ורוח קלה נפנפה בטיפות זעה. בבוקר, כשהיו החלות פריכות וחמות, נדחסו המון ידיים ובחרו להן חלות נאות. בקפידה בחנו אותן קודם ששלפו מהן. לא שהיה הבדל של ממש בין החלות, בבוקר, אבל מכיוון שאחרים בוחשים מכאן לכאן יתכן שמישהו תלש בטעות איזו חתיכה וכבר אין החלה ראויה לשבת. כל החלות הנותרות בקרטונים רוכזו בקרטון אחד ולא ראה במ דב-צבי אף חתיכה תלושה. הן נרטבו בשלמותן.

חלות רטובות אינן נמכרות, ואל הפרוזדור הצר נדחסו עד כמה קרטונים, ועוד איזו אנחה. הרגל כלתה מהשטיבל, העננים רבו בשמים, דב-צבי כיסה את מגשי המורמולדות, העמיסם על המקפאי וכיסה בברזנט. את הסלטים הנותרים ואת כובעו, עטף בשקית פח ויצא אל הרחוב. עכשיו היה בהיר.

אל ביתו באותו יום שישי, לא הביא חלות. אומנם שרי מזכירה לו לשמור בצד ארבע חלות נאות, שלמות, אבל הוא, שאינו חושש לחתיכה שנתלשת, אוסף את אלו שנותרות. הפעם אספתן הגשם, אל פינת הפרוזדור אשר בשטיבל המרכזי בגבעה החדשה ברמת בית שמש. שרי, החכמה בנשים, לא אמרה מאום, ושלחה את שלוימי בן השש ללוות חלות מהשכנים. שב עם שתיים ועוד כמה פיתות ושאל ברהיטות "השכנים שאלו אם גם סלטים חסרים לנו...". ולא ידע שצריך לצחוק. דב-צבי ברר, "איזה שכן שאל אותך?" ושרי הסיטה במהירות "הוא בטח לא זוכר בכלל, הם בוודאי שמחו שהצלחת למכור היום היטב", אבל לרוע המזל שלוימי התעקש להשלים את הפרטים "זוסמן, גם האבא וגם האמא".

הם לא זכרו את אותה פרשייה כי היו רבות דומות לה או שונות. כמו פרקים. ההיסטוריה הקצרה של המכירה עמוסת חוויות. מהוססת היתה בתחילה, והיא כללה סלטים ביישנים שהכינה שרי. "מקור פרנסה נוסף", אמרו בני הזוג אחד לשני, הכרחי מאוד ומקובל בסביבתם. אט אט השתלבה המכירה בטבעיות בין אינספור מכירות ביתיות לנעלי צעד ראשון וביצים, וכבד צלוי מעשה גברת גולדמן השכנה מהקומה למעלה.

מכיוון שאין דרכם של סלטים להימכר בלילות בסלון הבית, ובבוקר ההמולה מרובה, הניח דב-צבי ערמת סלטים על שולחן בפרוזדור השטיבל המרכזי שבראש הגבעה. בתוך קופסת נעליים הניחו המתפללים עשרה שקלים בעבור שתי קופסאות סלטים. הסלטים הנותרים, נאספו טרם שבת. נאספו אל תוך שקית גדולה ומאכזבת. בדרכו חזרה אל הבית היה דב-צבי מייצר על שרי, ומאחר שכן, סר אל השטיבל שבו נהג להתפלל והותיר ערמה נכבדת לסעודה שלישית.

שרי היתה מורה בכיתה ד' וה' בבית-ספר בבני-ברק. בתחילה מילאה מקום ביהדות ובדינים אך לאחר חודשיים עזרה השם וקיבלה 'תקן קבוע' לחשבון ולטבע. חצי משרה שהתפרסה על פני בקרי השבוע, מלבד, לשמחתה, ימי חמישי ושישי. אישיות חמה וחכמה, אשר העבירה שיעוריה במתינות. גם בבית לא היתה שתקנית, ובכל זאת מילתה מעולם לא היתה האחרונה. היא היתה שואלת, והוא - משיב, היא מציעה והוא - מחליט, היא רומזת והוא - מנהיג, היא אישה ואמא מסורה, וגם מורה ובשלנית והוא - מסור ולומד.

היא לא תספר לאיש, לעולם, כך הבטיחה, כמה

סיפור ליי"א חשוון
מוקדש בהערכה לכן,
בנותיה של אימנו רחל,
הצועדות לאורה
בגבורה
ומסייעות מכל הלב
אישה לאישה

האבידה

אביגיל שיקוביצקי

סיפור בשני פרקים | המשך בגליון הבא

גיעה היתה בהכנת הסלטים. לא תספר, ואזי תדע שדב-צבי לא מנחש את מסלול הירקות עד למדבקה הלבנה, הרשומה ברהיטות בעט-לורד שחור. שרי היתה מבשלת בשעות הבוקר הנותרות אחר עבודתה ובערבים, בהם היה דב צבי לומד בכולל. האריזה היתה מתבצעת בלילה של בין יום חמישי לשישי, בשעה שבעלה נוהג לשהות עם חברותו בבית הכנסה עד מאוחר ולהתכונן יחדיו לשבת.

הוא, לא ראה אותה סוחבת סלים, מעולם. הוא לא ראה אותה מטגנת במחבת עמוקה ועורמת חציל חציל על מגבות ניר, עד שכוסה כל השיש, והיתה מתמלאת בחילה. הוא, דב-צבי, גם לא שמע אותה נאנחת, שכן לא נאנחה. היא היתה רואה רווחה בעיניו, איזושהי התרוננות. שמעה אותו מבשר בבדיחות

אבידה היא, שאבדה לו לאדם בשעה שנחפז לצאת מרחם אמו והכה המלאך על פיו, ואף התורה נאמר בה 'תורה צוה לנו משה מורשה', אל תקרי מורשה אלא מאורשה. נמצאת אומר: על האיש לחזר אחר אבידתו וסוף שיזכה לאירושיו עם התורה.

סיים דב צבי דבריו ושאל ספק את עצמו "יפה, לא?" נענתה שרי ואמרה בקול רם מן הרגיל "יפה, יפה מאוד". מיד קמה להביא את המנה העיקרית, גוערת שוב בליבה הנוקף: יפה! יפה מאוד!

במוצאי שבת, כשכבר הכתה על ליבה באגרופה, להשתיק את הרעד המתגבר, שטח סוף סוף בפניה סדר העניינים. סוכם, כך שח, שהוא ישלם הוצאות החשמל של השטיבל בתמורה לשימוש במקום, וכן יארגן מוצריו בארנונות ובמדפים נוחים. יהיה בסדר, סיים, צוחק.

שרי אף פעם לא שואלת אותו מדוע וכמה ומתי. היא כל-כך לא שואלת, שעושה הרושם שהיא יודעת. על המקרר שקנה ביד שניה סיפר לה יומיים אחר רכישתו. בעניין המקפיא התייעץ, ושרי ערכה סבב

ויום אחד שרי הקשיבה, אפילו לא תזכור אם היה זה בגינה או באוטובוס, לפטפוט שכנות. "השטיבל גועש", פלטו, וסקרנותן התנוצצה בעיניהן "הגבאי תובע את בעל המכירה בדין תורה, כל החלות והעוגות, הבורקסים והחטיפים ומקרר הסלטים תופסים את כל המעברים". שרי שתקה במבוכה, אך פתאום הפנתה ראשה: "דין תורה, אינו מחלוקת או מדון. דין תורה זו הדרך היהודית ליישב חלוקי דעות". יותר לא יספה. גם בבית לא שאלה מאום, ומכיוון שלא אמר לה דב-צבי ולו חצי מילה בעניין, ארזה כהרגלה, ביום חמישי בלילה, מאה ועשרים קופסאות סלטים. משסיימה האריזה פנתה אל החלון, והנה שב דב-צבי, רגליו כושלות, אט אט פוסע עייף. יום שישי עמוס לפניו. היא נסה אל מיטתה, חשה את רעידות ליבה הגוברות.

בשבת, לא שוחחו על המכירה, שכן אין משיחין בעסקים, אולם אירוע אחד קטן היה בו בכדי להשיב רוח בבית. מנהג היה לדב-צבי לומר בליל שבת לאחר המרק רעיון משלו שהיה חושב עליו בליל שישי. השבוע שתק דב-צבי ארוכות, ומין עגמימות התפשטה בין ריסי עיניו. אמרה שרי בהתעוררות: "נזכרתי פתאום שאמרת לאבי מאמר נאה ביום ארוסינו. שאלתי אז בביישנות "מי אמר זאת?" אתה שתקת. גער בי אבי "אינך מבינה? דב צבי אומר זאת!" ואני השתתקתי מבוישת ומאושרת. שרי סיימה את זכרונתיה סמוקה, וניצוץ התעוררות הבהב קלות בעיניו של דב-צבי. שאל "זוכרת את המאמר עצמו?" "לא כל-כך", נחפזה להשיב. נתפייס מבטו של דב-צבי ופתח ואמר:

שאלו חכמים: מפני מה אמרה תורה כי יקח איש אישה?

אמרו, משל לאדם שאבדה לו אבידה. מי חוזר על מי? בעל האבידה חוזר על אבידתו. אף התורה

שהשבוע, בזכותה, לא יצא "לעבוד" בגלגול חובות. **היא** היתה רואה אותו שב לפנות בוקר יום שישי, וכתר ניצוצות על ראשו. איזשהו ספר בידי וצעדיו קלים, רעננים, למרות של ישן. ואז היתה נחפזת אל מיטתה, משימה עצמה ישנה. שלוהו היתה בבית. שלוהו של תורה, של כבוד הדדי, של שאיפות משותפות. ימים רבים היתה השלוה. היתה ולא הלכה לעולם.

בערב קיצי אחד, הודיע דב-צבי שהוא עומד למכור גם חלות. כבר דיבר עם "מאפה לשבת" מפתח-תקווה, והם ישלחו טנדר עם סחורה ביום שישי בבוקר. מטנדר אחד של חלות אפשר להרוויח את כל עמלה בסלטים. שרי הרגישה רעידה בלב, קטנטנה, כמו גלידה קפואה המחליקה בגרון במפתיע. היא ברכה 'בהצלחה', בטון חגיגי ויציב, ושוב הרעיד ליבה, ולא ידעה למה תרעד אם גלידה הוגשה לפניה. שרי ביקשה להמשיך בכל זאת להכין סלטים. "אולי לא תצלחנה החלות או ההתעסקות עמן תארך זמן רב מהמשוער ותרצה לשוב לסלטים. חבל שישכחו מהם המתפללים". ומכיוון שלא ידע דב-צבי מה רבה עבודתה בסלטים, הסכים, אבל מן החלות לא פסק. מחירם שהיה נמוך באופן משמעותי ממחיר החלות במכולת, מצא חן בעיני המתפללים והמשלוח הכפיל את עצמו.

עכשיו כבר ידעו לפנות ישירות לדב-צבי ולבקש הקפה, או שיניח כמה חלות וסלט תפוחי אדמה בצד, או איזה הנחה לשטיבלך. בכל הדברים הללו לא יכלה לטפל קופסת הנעליים. דב-צבי היה מוכרח להיות נוכח במקום. בפרט כשבא טנדר החלות, והיה צריך לספור קרטונים, לחתום לשליח, להשוות ולשלם. אל הבית היה שב עייף, שקית חלות וערמת פתקים וניירת ששרי ארגנה בדייקנות.

זמן רב מהמשוער...

מחירים. הם לקחו הלוואה מדוד שלמה, אח אימה, יחזירו כשירוויחו סיכמה אתו. על העוגות למדה משקית הנייר שהופיעה ביום שישי אחד על השולחן במטבח, ואת הכבד הצלוי של גברת גולדמן צרפה דווקא היא. לפעמים שותפה, לפעמים מחוץ לטווח. כרצונו.

ובכל יום שישי, שרי, בחיך על פניה, מכינה קפה שחור לדב-צבי. בוך עמוק, לעוררו טרם שבת. מחמת פרוסת קוגל ירושלמי, ומתעניינת במכירה. פעמים עייף מכדי לספר, פעמים מספר הרבה. לפרוסמת בעלונים השכונתיים, ביקש ממנה לדאוג. ניסוח קולט שרטוט וגוונים. היא בטח הרבה יותר מבינה בפרסומת, שרי.

עולם חדש מכיר דב-צבי. משפתח מכירה נוספת בשטיבל בקצה העיר, ולאחר מכן מול תלמוד התורה, הוכרח לרישיון ולרכב. מכוון שחסכוניותיהם מעטים היו, קנו רכב ישן מאיזה שכן בבנין ממול. אחרי חודש הלך המנוע, עוד חודש והלכה המשאבה.

דב-צבי השאיר את הרכב באיזו חניה צדדית וקנה רכב חדש, יקר. קוראים לרכישה "חכירה מימונית", שח בפניה, והיא נטלה מחשבון והסבירה לו בנועם כל אשר רצה לדעת.

עולם חדש מכיר דב-צבי. שרי אינה מכירה עולם חדש. עולמה נשאר כשהיה. המנגינה, השיחות, השאלות וגם התשובות. הנחלים הזורמים ומפכים כל פינה. מה שהיה יקר, יקר. מה שלא היה יקר, לא יהיה גם לעולם. שרי, שעיקרו של בית הייתה, עמדה לה חכמה ונעשה היקר לה, יקר לכל בני הבית. שנים עוברות, עמם גדלים הילדים,

עמם גדלים כל האנשים, ודב-צבי כבר אינו אברך, אך "בן-תורה" נשאר הוא בכל הוויתו, וביתו כמוהו בכל מובניו. הבנים בתלמודי תורה ובישיבות המצוינות, שלשת הבנות בסמינרים הטובים. בית של תורה בהחלטותיו, בדיוניו, ברכישותיו, ועיקר העיקרים - בהחשבה הנושבת בו.

בית אינו מה שמשמיעים באוזניו, הוא מה שמחשיבים בעיניו.

הנאה היתה לשרי לשוחח עם דב-צבי על רעיונות שהיא רוצה להעביר לתלמידותיה. פעמים היא מבררת הלכה סבוכה ששמעה אי מי בכיתה. הנה באה לה שאלה מרגשת, ושרי שמתקשת להבין, משתפת. באותם שעות היה דב-צבי פותח ספרים, מערים אחד אחד על השולחן בסלון, קורא, מבאר ומבהיר, מצטט מדרש, מרחיב קצת לבת או לבן שהצטרפו לדיון ושיתפו באוצרותיהם. פעמים, אחר שכולם עלו על יצועם היה מנסה לברר קצת יותר לעומק, עד שנסתלקו לו עצמו כמה תמיהות שהיו

עולים תוך כדי השיחות הללו. שרי היתה נוטלת מחברת, ורושמת ביעף כל מילה. למחרת היא מבקשת עוד פרוש, אולי. דב-צבי מבין שהתלמידות התקשו בשעורי היהדות, בעקר בענייני השקפה, חודש אלול, המלכת השם. את מוכרחה לפשט

להן, הוא אומר, את צריכה לקרב ולהמתיק, אני אחפש לך עוד, מציע. והיא, שרי, מהרהרת בקול -אולי בישיבה אמרו איזה שעור טוב לבכור, כדאי להתקשר אליו, לאיציק שלהם. ודאי עסקו בישיבה בעניין המלכת השם. אחר-כך בלילה, או בערב שבת, מתקשר איציק הבכור לביתו,

ואביו, דב-צבי, אשר הכין ספר מבעוד מועד, מקריא לו כמה פנינים. אולי.

פעמים עייף דב-צבי ודוחה שאלותיה של שרי לשעה אחרת, לכשיתפנה. אולי קשות היו לו השאלות, אולי קשות לו התשובות. שרי אינה דוחקת, והוא משנזכר שהבטיח ולא קיים, היה מתנצל ומבקש לפצותה, שואל בהתעניינות איך עבר השיעור. האם הקשיבו הבנות? הבינו שעור שמסרה? היא היתה מתחמקת מלתאר הצלחותיה בכיתה, אולם הרחיבה מה חשבה היא עצמה, אלו מדרשים מצאה. מכתב מאליהו, מסילת ישרים, תנא דבי אליהו... הנה רשומים הדברים במחברתה, סדורים נאים ובהירים. הנה הם בספרים המונחים על השולחן בסלון. כל השבוע מונחים מעורמים ומקשטים את השולחן בבית. בבית, ששלווה רבה בו, כבוד הדדי, שאיפות משותפות. ימים רבים היתה השלווה, הייתה ולא הלכה לעולם.

מטנדר אחד של חלות

אפשר להרוויח

את כל עמלה בסלטים.

שרי הרגישה רעידה בלב,

קטנטנה, כמו גלידה קפואה

המחליקה בגרון במפתיע.

רבקי שפירא | יועצת מס

הרוחנית, כמו הימנעות מפרסום חינמי בקבוצות מדיה פסולות, או הימנעות משימוש במכשירים חכמים שיכולים לקצר תהליכים ולהנגיש יישומים, וכן היצמדות לדרישות ההלכה בלי פשרות אף שלעיתים זה מביא לויתורים לא קלים.

כל זה מתוך ביטחון גמור שיש לקב"ה דרכים משלו לשלוח להן את המגיע להן בדרך כשרה וישרה. ספרה לי בעלת עסק הנותנת שירות לכלל האוכלוסיה, שלאחר שלמדה בעיון הלכות צניעות, היא הבינה שהאופן בו היא מתקשרת עם לקוחותיה הגברים חביב מידי ואינו תואם את דרישות ההלכה. היא קבלה החלטה להפוך את אופן התקשורת לרשמי יותר ואף להפחית את השיחות במידת האפשר, תוך שהיא לוקחת בחשבון שיהיו לקוחות שיוותרו על שירותיה.

אך לאחר תקופה לא ארוכה היא הבחינה, שבניגוד לחששות, הלקוחות מרוצים ומעריכים יותר את העבודה וחלקם אף העלו לה את שכר הטרחה.

אנו בפתחה של שנת השמיטה, וזו הזדמנות מצוינת לקלוט לתוכינו מעוצמת הביטחון בה של משבתי האדמה. להבטיח מחדש את היותנו חרדות ודואגות גם לרוחניות. לזכור שעיסוקינו אינו אלא בגדר חובת ההשתדלות.

ולהאמין בהבטחת הבורא, שאין אדם שומע לי ומפסיד!

וציויתי את ברכתי

עד לפני מספר שנים התואר גיבורי כח היה שמור בתודעתי לחקלאים שומרי שביעית בלבד, העומדים בנסיון קשה מאד של השבתה מוחלטת של כל מעשה ידיהם. מי כמוהם יודע להבין ולהרגיש את שפת האדמה, ומחובר אליה כ"כ. ובכל אופן הם שומטים את כלי עבודתם, וסוגרים את המחסן לשנה של גבורה אמיתית. הכח היחיד שנותן להם לראות את האדמה בשיממונה, הוא הבטחון בהש"ת שציווה להם את ברכתו, ושתמיד הוא הזן ומכרנס, ועבודת השדה אינה אלא בגדר קיום הגזירה להשתדלות לפרנסה שנגזרה לאחר חטא האדם.

עם השנים, אני מבינה, כי התואר גיבורי כח יכול להיות שמור לגיבורים רבים, וכן... גם לגיבורות! כמו נשים יהודיות רבות שעמלות לפרנס את משפחתן, ובמקרה של דילמה רוחנית או ערכית הן לא שוכחות את מטרת העל שלהן ועוצרות ומחשבות מסלול מחדש.

בין אם הן שכירות, הרוצות להצליח ולהתפרנס בכבוד ועם זאת מוותרות לא פעם על קידומים נחשקים מקצועיים וכלכליים שאינם עולים בקנה אחד עם סולם הערכים שלהן.

ובין אם אלו עצמאיות, בעלות עסקים המשקיעות אנרגיה רבה בביסוס וקידום העסק אך כשהן ניצבות בפני פרשת דרכים רוחנית הן בוחרות בלי להתבלבל בדרך העולה בית קל. ושומטות תחת ידיהן אפשרויות קורצות העלולות לפגוע ברמתן

בואי להעצים את הנחלה האישית שלך בקיום מצוות שמיטה!

הרב קאופמן שליט"א
בסדרת חיזוק במידת הביטחון
שלוחה 2-2-10

הרב ישראל גולדווסר שליט"א
בסדרה היסטורית מרתקת בעקבות שומרי השמיטה גיבורי הכח
שלוחה 2-2-21

גב' יהודית סלומון תחי' סדרה ל'נבחרת' השדה שלך - מודעות
שלוחה 2-2-11

02-6440292

לבקשת רבות:

שיחתה המרגשת של **גב' פריידי דיסלדורף** מ'עלי ועל הדרך' בשלוחה 4-7 (השלוחה של הכנס)

פערי אויש | כיוון - מותגים עם כריזמה

אני עובדת!
אני מרוויחה?!
אני מפרנסת?

לחץ, דאגות
אין מספיק לקוחות!
לא נסגר פרויקט משמעותי?
מה נאכל?

בוקר לחוץ,
בן 3 עסוק, טרוד
רץ מתזז מהברזיה בפרוזדור
למטבח -
כלי פלסטיק להכנת קרחונים
מונח שם על כיסא
בדרך.. טיפות אפילו מפל...
מתגלשים בתנופה במהירות
התעופה

אני מזרזת, השעון מתקתק
'המעלית כבר כאן' אני
קוראת בקול
והוא סוף סוף מגיע
עם חיוך מסופק.

'בצהרים, כולם יקבלו קרחון
טעים ש-א-נ-י הכנתי לבד!
חוזרת הביתה, מתזזת לפני
יציאה לעבודה

פותחת מקרר, ו ---

<<<<

**ריקי מרגלית | מאמנת מנהלות צוות
 ובעלות עסקים.**

ה ב ו ק ר
 התגייסתי
 למשימה
 מה את אומרת על זה:
 בשביל מה את עובדת?
 נו, באמת
 מי לא יודעת שהמטרה שלה
 בעבודה
 זה לפרנס בית ומשפחה
 שהולכת בדרך ה'?
 (ולא משנה אם הבעל
 בכולל...)
 אנחנו רגילות לשמוע על כך
 ומקבלות תזכורות בל מיני
 הזדמנויות
 חשבת פעם על זה-
 שכשאת משלמת במכולת,
 בחנות הנעלים, לפאנית
 ליועצת ול...
 את בעצם מפרנסת בכספך
 עוד בית שהולך בדרך ה'
 ובכך את מסוגלת למשוך
 ברכה לבייתך?
 אמר אחד הגדולים:
 "כשיהודי מפרנס יהודי הוא
 יכול בזמן הזה למשוך שפע
 לעצמו"

כ מא מ נת
 ל בע ל ות
 עסקים,
 אני נפגשת
 בכ"כ הרבה
 נשים
 שמתפרנסות בעמל רב מיגיע
 כפיהן
 והיום יותר מתמיד, כשאני
 בוחרת לרכוש שרות/מוצר
 אני רואה זכות לשלם להן על
 כך!
 זה עוזר לי לשלם ממקום של
 שפע ורוגע
 שלא תלוי בכמות הכסף בבנק
 אלא בכמות המקום של
 האמונה בלב
 להרגיש ביטחון ושמחה,
 ולהיות פנויה להתפלל ולקבל
 את השפע שה' ישלח ישירות
 אלי.
 מה את אומרת?
 אולי את רוצה לנסות לאמץ
 את ההסתכלות הזו
 ולהביא את הברכה לעצמך,
 ולמשפחתך?

מגלה שם את הקרחונים
 מה?
 חושבת על החיוך המתוק, הצפיה
 הגדולה, ו - האכזבה המרה

 מוציאה את המתקן הקטן
 פותחת מכסים, ומגלה - - -
 מים צלולים בחציו עד לרבעו
 וחושבת, על הפידבק של האחים
 זה לא מתוק
 אפילו לא מלא :)
 שופכת את המים, פותחת מיץ
 ממלא עד לשפה
 מעבירה למקפיא

פתאום אני נחרדת
 אני לא כך?
 עסוקה, טרודה, מתזזת
 רצתי כל הבוקר בין פרויקט למשנהו
 מדברת עם לקוח איקס ומקדמת
 פרויקט ווי
 מה?
 את חושבת שאת מכינה לבד
 קרחונים?

האם יש משמעות בכלל,
 לכמות או איכות ההשתדלות?
 במילא הקב"ה מחליף את המים
 במיץ
 ממלא אותו עד למעלה למעלה
 (לא חצי לא רבע)
 מוציא מהמקרר מכניס למקפיא
 ואני ע-ס-ו-ק-ה-??-ט-ר-ו-ד-ה?
 ל-ח-ו-צ-ה, או - - - גאה בהצלחתי (!)

וכאן אנו מגיעים לקטש' -
 צהרים
 הילדון חוזר וזוכר - -
 מחלק לאחים קרחונים
 כולם מלקקים בהנאה
 והוא, האושר עד הגג :)
 בביטחון מלא -
 אני עשיתי זאת, חוגג
 לבד! - - -

**וכי תאמרו מה נאכל?
 צויתי את ברכתי**

"וציוויתי את ברכתי"

עיניים רואות. האמת היא שעיניים רואות זה תשעים וחמישה אחוזים מדרישות התפקיד. כל היתר זה: סבלנות לקרוא חומרים משעממים, כושר ניסוח, התמצאות במעבדי תמלילים ועוד. וכשתשעים וחמישה אחוזים מדרישות התפקיד כבר אין לי, אז מה יעזור כל היתר???

והכי גרוע, ההתחייבויות! העבודה שלי בנויה על מתכונת של הסכם מראש. כל לקוחה שמבקשת עריכה לשונית משלמת מקדמה בתחילת הדרך וסכום סופי לאחריה. כך יצא, שבט"ו באב תשס"ט, כשכבו המאורות בשמי חיי ויצאתי מאורה לאפילה, היו אצלי התחייבויות ומזומנים בסך של אלפי שקלים!!! מה אני עושה עם כל אלו?? האמת היא, שעד היום אני לא יודעת איך אלו שרדו במשך חודשיים. אני עד היום מעריצה את הסובלנות והסבלנות שלהן. אני בכל אופן לא דיברתי עם אף אחת מהן. כנראה הייתה זו מזכירתי שהסבירה להן את פשרו של פסק הזמן המוזר שלקחתי באמצע החיים, וביקשה מהן להתאזר באורך רוח וסבלנות עד שהדברים יתבהרו. אבל כשהגיעה ה"אחרי החגים", הן החלו לגלות התעניינות קצת יותר מאסיבית בכספן ובגורלו, וידעתי שצריך לתת להן תשובה.

בקיצור, חוץ מהבור השחור שנפער בחיי גיליתי שמקיפים אותי עוד כמה בורות שחורים שחייבים לעלות ולטפס מהם החוצה, כי מדובר בכספי הזולת ובדיני ממונות! הדבר האחרון שהתחשק לי אז זה לסבך יותר את העניינים ביני לבין בורא עולם על עסקי ממון הזולת.

אחרי מחשבה, ובעידוד ותמיכה של יקירי שעמדו לימיני, ישבתי וניסחתי מכתב מלב אל לב אל כל אחת מן הלקוחות שהפקידו כספן בידי. הסברתי להן את המצב. כתבתי להן שלא אוכל להמשיך ולתת להן שירות כבראשונה ושאני מעוניינת כמובן להחזיר את הכסף. אך כיוון שמדובר

בתקופה הזו לפני שנים עשרה שנים התחלתי להפנים שהעיוורון הזה הוא סופי ולא רק אופנה חולפת. היה זה אחרי החגים של שנת תש"ע. בחורי ישיבות פתחו בחדווה את זמן חורף, מורות ותלמידות הלכו לבתי הספר כשהם מצוידות החלטות טובות ונחושות לקראת השנה החדשה. אבות ובנים סיימו לקפל את הסכך ולאחסן את דפנות הסוכה וריח של התחלה חדשה עמד באוויר. אבל אני, בניגוד לכולן, פתאום צללתי אל

מעמקי המציאות השחורה והחשוכה שבה אני נמצאת ופתאום הפנמתי כי מה שהיה - לא יהיה עוד. החגים של תשרי נתנו לי איזה שהוא פסק זמן, מרווח נשימה בתלאה הזו. נכון, זה לא היה קל, אבל עדיין אצל כולם החגים זה סוג של יציאה מן השגרה. אז גם אני יצאתי ממנה, אמנם בדרך אחרת, אבל זה כמו כולם.

עכשיו כשכולם חוזרים איש איש לעיסוקיו, איש איש לעבודתו ואני קמה בבוקר אל תוך הלילה הפרטי שלי, הבנתי שזה לא הולך להיות פשוט. כלל וכלל לא.

והגרוע מכל היה: העבודה.

קודם כל, העבודה הייתה כמו אצל כולנו, ההשתדלות שלי למען הפרנסה. היא הייתה הצינור שהקב"ה העביר דרכו אלינו את פרנסתו דבר חודש בחודשו. אז נכון שלימדו אותנו בסמינר שפרנסה משמים, והרבה שלוחים למקום, ושהקב"ה הוא רק הוא מכין מזון לכל בריותיו אשר ברא,

אבל כאשר צריך לעמוד מול האמת הזו בזמן אמת, זה ממש לא היה קל. שנית, עכשיו יותר מאי פעם הייתי זקוקה לתעסוקה. למשהו שימלא את השיממון הפתאומי הזה שנפער בחיי. לא לחינם מרבים כל כך הרבה לדבר בקרב רשויות הרווחה על תעסוקה לאנשים עם מוגבלויות. זה לא בשביל ההכנסה, זה קודם כל בשביל שתהיה להם סיבה לקום בבוקר. ואני אנא אני באה? העבודה שלי כעורכת לשונית מצריכה קודם כל

כולם חוזרים
איש איש
לעבודתו
ואני קמה
בבוקר
אל תוך
הלילה
הפרטי שלי

בסכום עתק, אני אחלק אותו לתשלומים. כל לקוחה קיבלה צ'ק על הסכום שהופקד בידי, לאחד מחודשי השנה תש"ע בתאריך עוקב. התנצלתי על כך שיש לקוחות שיקבלו צ'ק לתאריכים של עוד תשעה ועשרה חודשים. ביקשתי שיפקידו את הצ'קים בזמן וקיווייתי לטוב. יותר נכון, קיווייתי שלכל הצ'קים הללו יהיה כיסוי, אני לא יודעת מאיפה...

וזה עבד. חסד ה'! לא הייתה שנת שמיטה אבל ההבטחה של "וציווייתי את ברכתך" עובדת גם במישור הפרטי ולא רק בציבורי, בכל שנה ולא רק בשמיטה. הצ'קים הללו נפדו אחד לאחד, דבר דבר על אופניו, צ'ק אחר צ'ק. אין לי הסבר כיצד. קצבת הנכות שממנה התחלתי לחיות באותם ימים הספיקה בקושי להוצאות השוטפות של הבית. ובכל אופן הם נפרעו אחד לאחד. אחד מהם לא חזר.

כולן קיבלו בהבנה את המכתב, טלפנו להביע אהדה ואמפתיה, היו אדיבות כל כך, אנושיות כל כך ונתנו הרגשה טובה כל כך. הטלפונים הללו החזירו אותי לחיים. פתאום ראיתי שגם במצבי אני מצליחה לנסח מכתב כמו שצריך ולטפל בעניינים הדורשים טיפול. ויותר מכל ברכתך על הברכה הבלתי צפויה הזו ששרתה בענייני.

עוד באותו חורף התקשרה אלי הלקוחה הראשונה למצבי החדש. היא ידעה על המצב והתעקשה שאני יכולה לתת לה שירות למרות ועל אף. היא רצתה עריכה של עבודה תורנית. יש לה את כל החומרים, מסודר לפרקים, לתת פרקים, היא יודעת מה היא רוצה, אם צריך להקריא - היא תעשה את זה. היא לא לחוצה בזמן והיא תחכה בסבלנות. היה לי מצב רוח טוב באותו רגע ואמרתי לה בסדר.

וככה זה התחיל. שישה חודשים לקח לי לערוך את העבודה שלה (בניגוד לשישה ימים בזמנים כתיקונם), אבל זה הושלם על הצד הטוב ביותר. מזכירתך ישבה ליד המחשב בסבלנות, הקריאה לי את החומרים, ערכנו משפט משפט, פסקה אחר פסקה. עבודת נמלים במלוא מובן המילה. נראה לי שבסוף שילמתי למזכירה שלי יותר ממה שהרווחתי על העבודה, אבל הרווח היה כולו שלי.

היום כשאני ברוך ה' ותודה לקל עובדת חמישה ימים בשבוע למעלה משש שעות ביום, אני לא שוכחת לאותה אלמונית של שנת תש"ע את הכוחות שהיא נתנה לי, את האמון שהיא נסכה בי ואת הדלק שהיא מילאה במצברים המרוקנים. שליחה טובה של הקב"ה לקיום ההבטחה: "וציווייתי את ברכתך!"

זמ החודש, כאידי חודש,
עברתי על החומרים לקראת פרטום.

הטור המדויק שלך -

מאיר לי את העיניים ואת האב - כמו תמיד.

אבל יש משהו שאני מרגישה שאני לא מתאפקת
להוסיף:

הרגשתי את זה חזק בתקופה הקשה
שאנחנו עברנו כשבעלי היה מאושפז.

כולם אז אמרו לי, את מה שלמדתי שנים - שה' נותן כח

ואם יש נסיון - אז יש גם את הכח לעמוד בו.

ואז... אז הבציקה לי תובנה חדשה:

הבנתי שכן. ה' נותן כח,

אבל איך הוא נותן את הכח?

דרך האנשים הטובים מסביבי!!!

ואכשיו, הדברים שלך מחדדים לי -

שה' שולח ברכה לאנשים לפעמים,

ואלו מסביבי יכולים להיות

הצינור להשפיע את הברכה!

איזו זכות עצומה זאת להיות

צינור השפעת שפע לברכה של משהו

נוספת...

תודה על ההארה:

לאה

בואי להעצים את הנחלה האישית שלך בקיום מצוות שמיטה!

הרב קאופמן שליט"א
בסדרת חיזוק במידת הביטחון
שלוחה 2-2-10

הרב ישראל גולדווסר שליט"א
בסדרה היסטורית מרתקת בעקבות שומרי השמיטה גיבורי הכח
שלוחה 2-2-21

גב' יהודית סלומון תחי'
סדרה ל'נבחרת' השדה שלך - מודעות
שלוחה 2-2-11

02-6440292

לבקשת רבות:

שיחתה המרגשת של **גב' פריידי דיסלדורף** מ'עלי ועל הדרך' בשלוחה 4-7 (השלוחה של הכנס)

רק אם הוא ידע שהתוצרת שלו תקנה על ידי אנשים יראים, רק אז הוא מוכן לקחת את ה"סיכון" ולשמור שמיטה.

הרבה יותר קל למכור את הפרדס לגוי, ולהרגיש שגם לא חיללת שמיטה, וגם לא הפסדת!!
הדרך היחידה לשכנע את החקלאים לשמור שמיטה זה שידעו שאנחנו נקנה מהם את התוצרת!!

אבי, לפני כמה שמיטות התחיל את הנושא של "אוצר בית דין" בפיקוחו ובהכוונתו הצמודה של ר' ניסים קרליץ.
והיתה היענות יפה.

אבל לפי כמות הפרסומות שמתהדרים ביבול נוכרי, אני מבינה שיש ציבור לא דל שמעדיף "ראש קטן" ולקנות יבול נוכרי במקום להדר באמת ולקנות יבול קדוש!!!

לא תכננתי לכתוב ככה, אבל אוכל להעביר לך ציטוטים מחז"ל ומגדולי הראשונים ואחרונים על קדושת פירות שביעית ועל מצוות ומעלת מי שאוכל פירות שביעית. (רק לחשוב כמה אנחנו נזהרים מלאכול משהו שהוא לא בתכלית האיסור כדי לא לטמטם... ומה עם לקדש? בקלות נוכל לתת לגוף שלנו אוכל קדוש!! כן, קדוש!!!)

לאה, תחליטי אם כאן המקום לפרסם, אבל יש לי מקום אחד שבו אני יכולה לצעוק מדם ליבי, ולדעת שיקשיבו לי.

שיהיה לנו שבוע מבורך, ושנדע תמיד לקבל החלטות טובות נעה.

נ.ב.

הדברים הללו מזכירים לי מייל נוסף ודומה שקיבלתי מנועה,

קטונתי מלהביע עמדה, אבל כשמדברים על להיות צינור ל'וציוויתי את ברכתי' - זה מתבקש להביא את הדברים...

מפרסמת את הדברים ככתבם:

אני רואה פרסומות לקראת שנת השמיטה - 100% הידור - 100% יבול נוכרי... ללא חשש שביעית כשרויות שונות, מכירות שונות, מפרסמות לקראת שנת השמיטה שממש כדאי לקנות אצלם - כי אצלם אין בעיה, הכל יבול נוכרי...

ואני רוצה להעיר כאן ולצעוק - למה יבול נוכרי??? יש לנו מצוה שבאה פעם בשבע שנים!! למה לדלג עליה ולקנות יבול נוכרי?

איך אנחנו מסתכלות על גבר שמעדיף לותר על מצוות ציצית?? הרי מי שלא לובש 4 כנפות לא חייב בציצית!!

ככה גם אנחנו - מעדיפים לא להתחייב בשמירת הלכות שמיטה, אלא פשוט לדלג על ה"בעיה" ולרכוש יבול נוכרי.

למען הגילוי הנאות - אספר:

אני בת של רב במושב. אבי עבד קשה, ועדיין עובד, כבר כמה וכמה שמיטות, לשכנע חקלאים לשמור שמיטה.

למה שחקלאי, שבדרך כלל לא למד על חשיבות קיום מצוות, כמונו, ירצה לשמור שמיטה?

שומטות ומתחברות

ציפי שטיין

שש שנים תזרע

המטרה של צפורה בעבודתה, היא הענקת תחושת חיות לקשישות. " גם כשהצמח חווה תקופת נבילה, לאחריה מגיעה עת צמיחה וחיות", היא אומרת ברגש ומקבילה את הצמח לאדם, "כל אחד, בתקופות חיים שונות, עשוי להרגיש חוסר חיות ועולות בו מחשבות שהוא אינו שווה, אבל כשיש שורש חזק, תמיד אפשר להתאושש ולצמוח, כל עוד שהאדם חי היא יכול להצמיח ולהתפתח. היה לי צמח שמטבעו זקוק לכמות גדולה של מים, החלטתי שלא שווה להמשיך לגדלו והנחתי אותו עם צמחים נוספים שאינם שימושיים, כשהוא קבור מתחת עציצים רבים, כמעט בלי אוויר ומים. אחרי תקופה הוצאתי אותו

**משתפת: צפורה
חיבור לקרקע: גינון
עם קשישות במרכז
יום לקשיש בבני ברק
שמיטה: כמעט אפס
פעילות**

מהי שנת שמיטה בשבילך, פח שמיטה?
מחיר מאמיר של פירות? עציץ צמא למים?
יש כאלו ששנת שמיטה בשבילן זהו הפקר,
בקיאות בהלכות שמיטה מעשיות מאד,
משכורות מצומקת ולב מתרחב בסיפוק של
מצווה. חיפשנו אותן, את נשות האדמה,
אלו שעבודתן משיקה לאדמת הארץ,
שידן ממששת באהבה רגב אדמה המכסה
על שתיל רך, שמכירות מושג או שניים
בענייני חקלאות ושות', את גבורות הכוח
שעמלות ושומטות וזכות לקיים בעצמן
את מצוות השמיטה, על אף הקושי, למרות
המכשולים, באהבה ובשמחה.

לשמור שמיטה
בפועל זוהי
תחושה מאד
ייחודית ומרגשת,
אני מסתכלת
על צמח, רואה
ענף זז ומחשבת
אם מותר או
אסור להזיזו
ולאיזה צד...

על הצמח שלא
ינזק. למשל, בדיוק
בערב ראש השנה
צמח בגינה צמח
בר התפשט ואיים
על שלום הצמחים,
קיבלתי פסק שמותר
לגזום אותו, אבל
ישנם מקרים שאין מה
לעשות גם אם הצמח

נובל. קורה שאני רואה את הנכדים מרוקנים
מגירות ומשחיתים דברי ערך שהם מוקצה ואני
חייבת להתאפק ולא לגעת למרות שיש לי חשק
לעשות זאת, גם לגבי שמיטה, אני יכולה לראות
צמח שהיה כל כך יפה וכעת קמל, וחושבת לעצמי,
אולי אם הייתי דוחפת אותו מעט לאדמה אפשר
היה להציל אותו, אבל לא! הצמח כעת בבחינת
מוקצה עבורי! אפילו בנוגע לדליקה בשבת ישנם
הלכות מתי מותר לכבות את האש ומתי אסור,
לראות את הגינה בשמיטה לפעמים זהו סוג של
אבדן, אבל זה לא נוגד את הסיפוק העצום שאני
חשה בקיום המצווה. אחד הניסיונות במוקצה הוא
שנוגעים בלי לחשוב לפני כן, וכדי להימנע מכך אני
מתחזקת בהרגל למתינות, לא לפתוח מיד מגרה,
לא לגעת בחפצים בלי מחשבה, באותה צורה אני
מסתכלת על הצמחים בשנת השמיטה, יכול להיות
שאפשר לשפר את המצב אבל לא נוגעים לפני
שבדקים מה מותר ומה אסור לעשות."

נושמת שמיטה

"בעבר שנת השמיטה הייתה משמעותית בשבילי
בעניין שמירת קליפות וקניית פירות וירקות,

למנוע מכשול במוקצה. גם בעבודת האדמה כך,
צריך להיות מתוכננים, להחליט מה נרצה שיהיה
מצב הצמחים ולעשות פעולות לשם כך לפני שנת
השמיטה."

"מאמצע תמוז התחלתי להתכונן לשמיטה לשתול
צמחים מתאימים לשנת השמיטה. כשהשמיטה
פורסת את כנפיה זוהי סוג של חוויה מרוממת. זהו,
התכוננתי ככל האפשר, עשיתי את מה שעשיתי,
כעת אפשר לנשום לרווחה, במשך שנה אני לא
נוגעת כמעט בגינה והעול יורד ממני."

בנוגע לבקיאיות בהלכה, צפורה מדגישה את הצורך
בשאלת רב "במקרים רבים אין הלכה גורפת
והתשובה תלויה בתנאים שונים, ובשביל לדעת
כיצד לנהוג יש להיות בקיאים בהלכה ולעיתים
קרובות לשאול רב."

בשביעית תשמטנה

בשנת השמיטה הפעילות בעבודתה של צפורה
ירדה כמעט לאפס. הקשישות היותר פעילות השקו
מעט את האדמה, ו...זהו

"כמובן שירדו לי הרבה שעות עבודה", אומרת
צפורה וקולה חף מצער, "שילמתי על המצווה
בממון, אבל זה לא מגיע לאפס קצהו של ההפסד
הכלכלי של החקלאים."

צפורה הגיעה לבקר בגינת טיפוחיה, ראתה פרח
שזקוק למגע יד, גבעול שנטה, אך ידיה נשארו
שלובות: "מבחינתי הגינה היא מוקצה בשנת
שמיטה. אני רואה פרח וכל כך מתחשק לי רק
לדחוף את האצבע ולעזור לו, אבל אני אומרת
לעצמי, עצרי, מוקצה! בדומה להלכות שבת גם
בשמיטה מותר לעשות פעולות שנועדות להגן

והתרגשתי לראות שהוא הצמיח עלים למרות
חוסר הטיפול שקיבל. זוהי המחשה נפלאה איך
אדם בכל מצב יכול להמשיך ולצמוח. בעבודה שלי
שתלתי עם הקשישות שתילים, דישנו את האדמה,
השקנו וטיפחנו את הגינה, עבודה שמעניקה המון
סיפוק וכוחות נפש."

ערב שבת הארץ

התחושה של צפורה ערב שנת השמיטה, הייתה
חגיגית ומרגשת, ממש כמו ערב שבת, בהבדל
משמעותי אחד, אם השבת של כל שבוע היא בת
יום אחד, השבת של שנת השמיטה מתפרסת על
פני שנה תמימה.

"אני מרגישה הקבלה מדויקת לשבת", אומרת
צפורה, "הצורך להכין את האדמה לשמיטה מזכיר
לי את הצורך להטמין את האוכל לפני שבת. כדי
לשמור את יום השבת ואת שבת הארץ כהלכתם
עלינו לדעת את ההלכות, וכשם שבערב שבת
מתכוננים ובודקים מה עוד צריך להכין, גם לקראת
השמיטה ישנן אפשרויות רבות לפעולות הכנה, כמו
להוסיף דשן עם השחייה למשך שנה, אם רציתי,
לצורך דוגמה, שצמח יגדל לכיוון מסוים לפני
השמיטה- גזמתי מה את מה שהיה שייך לגזום,
ועדיין יש צמחים שאבדנו אותם בשמיטה ולא
הייתה אפשרות הלכתית להצילם, בדיוק כמו אוכל
שנשרף בשבת. אני מרגישה בצורה עוצמתית את
החוויה הזאת בהשוואה להלכות שבת,
בשמיטה האדמה שובתת במשך
שנה, במהלכה יש להישמר מכל
פעולה אסורה. כשמדובר בשבת
אנחנו משקיעים אנרגיה, לומדים
הלכות שבת מכינים את הבית כדי

משתפת: רחל שפירא
חיבור לקרקע: גידול
פרדס אתרוגים
שמיטה: מגיעים רק
לבקר.

שש שנים תזרע

בפרדס האתרוגים של משפחת שפירא אפשר לראות, מלבד אתרוגים, גם אמונה חושית "כל העבודה הזאת היא מהות של אמונה",

אומרת רחל ומצטטת את דברי הגמרא שמסכת זרעים זו אמונה. "אנחנו שותלים, מגדלים, משקים, מרססים, מטפחים, מנקים, גוזמים ענפים ועלים כדי שלא תרוגים יהיה מקום לגדול, קושרים כל אתרוג בפני עצמו, מדובר בהרבה מעבר לעבודה חקלאית, זוהי עבודת אומנות! אנחנו קושרים את הענף של כל אתרוג שנולד למקום קשה, כי עצי האתרוג אינם קשים, וללא קשירה שתומכת אותו העץ היה מתפלש על האדמה, מסביב לכל עץ מקימים 'סנדה' (מבנה תומך) וקושרים אותו אליה - מעמידים בין ארבעה לשה עמודים סביב העץ ומותחים ביניהם חוט חזק, הגובה של המבנה הוא כשני מטרים, כך יש תמיכות מסביב לעץ. במשך שנים סייעתי בעבודות האדמה. קרה גם שהגעתי לפרדס עם תינוק רך אחרי שעות הבוקר בהם עבדתי כמורה.

הפרדס שלנו משפחתי, וזה אומר שהמשפחה כולה עבדה בו. שנים שלא יצאנו בחופשים, תכננו את תאריכי השמחות לפי התקופות בפרדס והשקענו בו את כל הלב. אנחנו מטפחים את האתרוגים כמו שמטפחים ילדים בבית, דואגים לניקיון האתרוג, לסביבה שלו.

כדי שיהיה לאתרוגים צל קושרים את הענפים הגבוהים על הקומה העליונה של הסנדה וכך נוצרת סוכת צל שמסייעת לגידולם של האתרוגים."

ערב שבת הארץ

"במשך כל השנה יש עבודות בפרדס, מסביבות חודש ניסן העבודה בפרדס היא כאחת לשבוע והחל מחודש סיוון, עונת צמיחת האתרוגים, מדובר בעבודה יומיומית. חלק נכבד והכי חשוב מהעבודה זוהי התפילה. אנחנו מתפללים שיהיו קודם כל אתרוגים, אחרי זה מתפללים שלא יהיו להם מחלות ורק לאחר מכן עושים פעולות למניעת מחלות על ידי ריסוס וכד'.

העבודה עם הצמחים העניקה לי את החיבור המעשי, אני מרגישה את השמיטה כפי שלא הרגשתי מעולם, אני נושמת את השמיטה בכל יום מחדש, הולכת לישון איתה בלילה וקמה עמה בבוקר. אם בכל שבוע השבת מסתיימת במוצאי שבת, השנה השביעית היא שבת בכל יום מחדש, אני לומדת הלכות באופן קבוע, מבררת לפני כל פעולה אם מותר או אסור לעשותה ונמצאת בקשר עם רבנית שמוסרת הלכות שמיטה, אני לומדת ממנה את הצד ההלכתי והיא לומדת ממני את הצד החקלאי שנוגע להלכה.

לשמור שמיטה בפועל זוהי תחושה מאד ייחודית ומרגשת, אני מסתכלת על צמח, רואה ענף זז ומחשבת אם מותר או אסור להזיזו ולאיזה צד, כמה שתכננתי את שנת השמיטה מראש אי אפשר היה לחזות את כל האפשרויות. אני מרגישה שאני חלק מהשמיטה וזאת תחושה שממלאה אותי בסיפוק."

פגש אותי סיפור על הדרך

"היה לנו בגינה עץ שהתייבש מעט, העברנו אותו לעציץ גדול והוא התחיל להראות סימני חיים ולהתאושש, כולנו התרגשנו. הוא היה ממש כחולה שקם לתחייה ממצב של מוות. בתחילת שנת השמיטה נפל עליו קרש ותלש אותו מהאדמה. קשה לתאר את הצער שהיה לנו. חשבנו מה אפשר לעשות והגענו למסקנה שאסור לעשות דבר כי זוהי שתילה. ראינו איך העץ קמל ומת והרגשנו כמו קיקיון דיונה, איך כל ההשקעה שלנו עומדת להיאבד מהעולם ואין דרך להציל אותו, ממש כמו שריפה בשבת. זה היה ניסיון עצום, כל תנועה אפילו קטנה שנועדה להחזיר אותו למקום וליישר אותו נחשבת לשתילה, זהו ניסיון של תנועת יד.

מי שלא חווה ולא חי דבר כזה לא יבין. אחרי שמשקיעים, טורחים, עוקבים אחרי כל עלה וכל התפתחות, ופתאום תנועה לא זהירה והכל ירד לטמיון."

מילה לסיום:

"אחת המסקנות שהגעתי אליהן בעקבות שמירת השמיטה, היא שבחינוך למצוות חשוב להתמקד דווקא בשמחה שבהתגברות, חלק גדול מהחינוך למצוות זהו הצורך בהתגברות. שמירת השמיטה זוהי הזדמנות נפלאה להתמקד בחוויית ההתגברות ולא בהחמצה, במקום 'הפסדתי את הפרח' להעצים את החוויה, איך הצלחתי להתגבר ולשמור על ההלכה."

איתנו וממילא הן בעניינים גם בידע ההלכתי.

פגש אותי סיפור על הדרך

באחת משנות השמיטה הגענו לפרדס ונחרדנו לראות את כל העצים מלאים בתולעים קטנות שסכנו את העץ. בעלי הלך לשאול רבנים אליהם הוא פונה באופן קבוע, והתירו לו לרסס. זה היה ביום חמישי. למחרת היה יום שישי ולאחריו שבת ולכן הגענו רק ביום ראשון, כשהתכונן שלנו היה לרסס את העצים. אותה שבת הייתה שרבית, וכשהגענו ביום ראשון גילינו שאין ולו תולעת אחת, השרב הרג את התולעים והם היו פזורים מתים על העפר. זו הייתה ברכת שמיים. זהו אחד מסיפורים רבים, שראינו בהם את השגחת השם וברכתו.

מילה לסיום:

בתור בחור ישיבה היה לבעלי חבר שגר במושב. יום אחד, כשהתחיל לרדת גשם שוטף, הבחור הסתובב בין החדרים ולא הפסיק למחוא כפיים: יורד גשם! יורד גשם! כך הסתובב מרוגש לאורך כל המסדרון. בעלי שאל אותו על מה ולמה השמחה, והוא ענה לו, אתה יודע מה זה גשם בשביל החקלאים? זה לא מים מהברז, בשביל האדמה זה צ'ולנט, אלו כל המטעמים הכי משובחים... כך הרגיש בן של אבא חקלאי. לעומת זאת אנחנו רואים שיורד גשם ומיד חושבים על הכביסה שיש להוריד מהחבל... איזו חשיבות יש לגשם לעולם, הוא מחייה את כל העולם הגשם הזה! חבל ששמיטה בשבילנו זו ההתלבטות האם לקנות סחורה מגוי או מחו"ל, איננו מרגישים שזה נוגע לנו. חשוב שנפנים שאלו דברים אחרים לגמרי, הרבה יותר עמוקים, הרבה יותר רוחניים, שנתחבר גם אנחנו ככל האפשר.

בתחושת הסיפוק של שמירתה: "זוהי הרגשה לא רגילה לדעת שאנחנו זוכים לעשות קידוש השם כל כך גדול בעולם ואני בטוחה שהקב"ה משלם על כך. השנה הזאת מחזקת ומקנה המון יראת שמים. אנחנו מקבלים כל כך הרבה הפתעות מהקב"ה, לאו דווקא בפרדס, זכינו לישועות בכל התחומים, זכינו לגדל ילדים טובים ולחתן אותם, אנחנו לא עשינו את זה, רק הקב"ה שנתן שכר טוב ליראיו.

גם בשמיטה אני ממשיכה להתפלל על האתרוגים ומתחזקת באמונה, זוהי העבודה החשובה ביותר בשנת השמיטה, להפיל על השם את כל המתחים, אני אומרת לו, אינני דואגת, אלו האפרוחים שלך, אחרי כל ההשקעה של ערב שמיטה, אנחנו תלויים בו, הכל בידי שמיים. אני שומטת הכל עליו, מתפללת מזכירה לו את האתרוגים ממש כמו ילדים.

יש גם רווחים מהשמיטה: "זוהי שנת השבתון שלי", מחייכת רחל, "רק בשנת השמיטה אנחנו יכולים להרשות לעצמינו לנסוע בחופש, בשאר השנים אין לנו כזאת אפשרות כי זוהי העונה הבוערת, איננו יכולים גם לארח את הילדים ואפילו לא לצאת להתארח אצלם, זוהי עבודה לא פשוטה. המשפחה כולה מחכה לשנת השמיטה כדי שנוכל להתראות, לצאת ולעשות שמחות. באחת משנות השמיטה נסענו לכמה ימי נופש. במשך כל שבע השנים הבאות הילדים דברו על כך שבשמיטה הבאה נצא שוב...

אנחנו חיים את השמיטה, שאלו אותי לא פעם מאיפה אני בקיאה כל כך בהלכות הגידול והשמיטה, התשובה שלי היא שאנחנו חיים את הפרדס ולכן יודעים את ההלכות התלויות בו, זו לא רק אני, גם הבנות יודעות את ההלכות, הן עובדות

גם לאחר כל המאמצים אנחנו מרגישים תלויים בין שמים וארץ, איננו יודעים מה יהיה, כמה ואיך, ממש כמו ילדים, מגדלים ומטפחים אותם, ואף פעם אי אפשר לדעת איך יגדלו, התוצאה בידי שמיים.

ובשביעית תשמטנה

פרדס האתרוגים זוכה לביקורים גם בשנת שמיטה. "חייבים להגיע ולבדוק את העצים", מסבירה רחל, "גם הם סובלים ממחלה מדבקת שהורגת את העץ והזנחה עלולה לחרוץ את גורלם. אנחנו מגיעים פעם בשבוע - שבועיים לבדוק מה המצב, אם אין שום נזק כמו צינור שהתפוצץ וכדומה."

למרות שעברו 35 שנה וחמישה שמיטות, ההתרגשות של רחל לקראת שנת השמיטה לא דועכת. "מהי התחושה בערב שנת השמיטה?" היא שואלת רטורית, "זה כמו שתשאלו הורים איך הם מרגישים כשהם שולחים את ילדיהם למדבר, כמעט ללא מים.... בשמיטה אנחנו פותחים את הפרדס ושולחים את האתרוגים המטופחים שלנו להתמודד בחום, עם מינימום מים.

מה קורה לתינוק במדבר, בשמש? מה קורה לאתרוגים?? אבל אנחנו לא דואגים, אפילו מרגישים יותר משוחררים, הקב"ה מטפל בכל השנים בפרדס, אומר לכל אתרוג גדל, הוא זה שציווה אותנו על השמיטה והוא ידאג לגורל הפרדס. אני סומכת על הקב"ה, הוא מנהל את העסק ולא אני. כמו שבעל עסק שסוגר חנות מעילים בקיץ אינו דואג מה יקרה בקיץ, כשאנשים לא קונים מעילים, כך אנחנו לא דואגים לפרנסה בשנת השמיטה."

נושמת שמיטה

רחל מודעת לכך שאחרי שנת השמיטה מצפה להם עבודת שיקום, אבל הידיעה הזאת לא פוגמת

משתפת: שושנה בלוך
חיבור לקרקע: גינן
טיפולי בבתי ספר
שמיטה: מחשבת
מסלול מחדש

את הצמחים בוטנית, הלכתית והשקפתית ומכירים מדרשים רבים בנושא.

כדי לאבחן קושי של ילד אני לוקחת אותו לגינה ועוקבת אחרי המוטוריקה העדינה והגסה שלו, קשר עין ויד רואה איך הוא משקה, עוקר וכד', אני זוכרת תלמידה שגדלה אצל משפחה אומנת ולא הייתה מסוגלת לצור קשר עם ההורים, היה לה מאד קשה לעקור עשבים, היא הרגישה כאילו שהיא הורגת אותם, הסברתי לה שפעולת העקירה היא לתועלת הצמח, כי העשבים אוכלים את האוכל של הצמח, והיא עשתה "בית קברות" לצמחים, כולל מצבה, ומיד לאחר מכן יצרה קשר עם ההורים, היא הפנימה שיש מקום לכולם."

ערב שבת הארץ

החממה שהייתה בבית הספר בתל אביב בשנות השמיטה הקודמות יצאה מכלל שימוש והוחלפה בפתרונות חדשים: "הקמנו מערכת הידרופונית - מערכת השקיה אוטומטית המשחררת גם דשן, שמהווה פתרון לבני עדות המזרח ובעייתית לאשכנזים, ולכן בשנת השמיטה רק התלמידים מעדות המזרח מטפלים בגינה. מלבד זאת נניח מתחת לירק משטח p.v.c ומעליה תקרה. לפני שנת

אני הרגשתי פעם עלוב, חברים לא רצו לשחק עמי וכך המשכנו לפתח את הנושא.

בתל אביב יש לנו גינה ענקית, בגודל של חצי דונם שגדלים בה כל סוגי הצמחים, עצי פרי וסרק, כולל כל סוגי שבעת המינים, פירות, ירקות, עשבי תבלינים ופרחים. התלמידים, שמגיעים מבתיים שאינם שומרי תורה ומצוות, נחשפים לכל המצוות התלויות בארץ. מדובר ביוזמה מקורית מאד, מגיעים אלינו מכל רחבי הארץ מפקחים והתלמידים מסבירים להם בהמחשה על כלאיים ועל ההבדל בין קטניה, ירק ודגן, הם מראים להם פתרונות הלכתיים, כמו צורת פתח שעשינו (בדומה לעירוב), בין גידולי חיטה לשעורה. לפי ההלכה צריך שיהיה ביניהם רווח של 11 מטר וצורת הפתח שהקמנו בעזרת שני קרשים בגובה מטר בורג שחבל קשור ביניהם גרמה לכך שיחשב "בית אחר" ואפשר יהיה לגדלם בסמיכות. לקראת ט"ו בשבט התלמידים הסבירו למפקחים איך מסמנים איזה פרי חנט, הם השליכו פירות ערלה, אבדו בפטיש מטבע חמורה של שנה רביעית ושביעית, בפורים הם התחפשו לדמויות מהתנ"ך ועמדו ליד הצמח שמתאים להם, כמו גפן למרגלים, יונה - קיקיון, נח - עץ זית, כותנה - אחשוורוש (כרפס זוהי כותנה) ועוד הילדים מכירים

שש שנים תזרע

"לפני כעשרים ואחת שנה נחשפתי לנושא עולם הצומח והקשר שלו לעולם הרגש כשבקשו ממני להגיע ולהדריך על הצומח, בהמשך רכשתי את המקצוע גינן טיפולי. כיום אני מלמדת בשני בתי ספר שונים במהותם, בתל אביב ובבני ברק, בבני ברק אני עובדת מטעם 'מתיה' - חינוך מיוחד, אנחנו מגדלים צמחי מרפא וירקות, מכינים תה צמחים, שמן מצמחים כמו רוזמרין וזית, הגינן מסייע לילדים לבנות ביטחון עצמי והם לומדים על עצמם על ידי ההקבלה מעולם הצומח.

שושנה מדגימה ומספרת על תלמיד מסוגר בעצמו, ילד מחונן בעל לקוי שמיעתי חמור שיצר קשיים חברתיים, שאלתי אותו, מה דעתך, איך הזרעים מרגישים? והוא ענה לי, הם קטנים, מרגישים עלובים. אמרתי לו, ואנחנו עוד קוברים אותם באדמה, מהי ההרגשה שלהם? - עוד יותר מסכנים... שאלתי אותו, יש לך משהו לעודד אותם והוא ענה שיחשבו מה יצא מהם - ירק והוסיף, גם

שמירת השמיטה לא כמכבידה אלא כשמחה של מצווה.

התחלתי את לימוד הנושא בפרשת ואתחנן, אמרתי לתלמידים, תארו לעצמיכם שאתם רוצים משהו ומבקשים פעם ועוד פעם, ארבע מאות פעמים, חמש מאות וחמישים פעם. מה זה אומר על התשוקה שבוערת בכם? משה רבנו כל כך התחנן להיכנס לארץ, ארבעים שנה הוא הלך במדבר, כשהוא משתוקק להגיע לארץ ולקיים את מצוותה והוא לא זכה, ואנחנו לא צריכים להתחנן, אנחנו זוכים בלי מאמץ לקיים את המצוות התלויות בארץ. המטרה שלי היא להאהיב את התורה, מי שאוהב תורה יוכל להתקרב, למי שאנטי יש הרבה פחות סיכוי לכך. יותר חשוב לי מההלכות שאני מלמדת - הנחלת הערכים שהשמיטה מקנה לאדם, אמונה, ביטחון, ענווה, נתינה, הסתפקות במועט, כשהמסר העיקרי הוא, שמיטה היא מתנה, יש לנו זכות.

פגש אותי סיפור על הדרך

שושנה מביאה סיפור עתיק, מלפני שש שמיטות, שלא נס ליחו: "זה קרה בשנה השניה שלי, לפני 42 שנה", היא מספרת, "לימדתי בכיתה ב' תלמידים מבתים דתיים לייט. אחד מהתלמידים הגיע מבית חילוני לגמרי. הוא לחץ על הוריו להעבירו מבית הספר החילוני בו למד בכיתה א', כי אמרו לו שאצל הדתיים שומרים על הפה... זו הייתה שנת שמיטה ולמדנו את ההלכות, אמא שלו הייתה מספרת שהילד מתעקש שיקנו פירות בהשגחה מבני ברק. הוא היה מגיע עם שאלות בהלכה שאחותו בכיתה י' שלחה עמו, בהמשך היא שלחה את שאלותיה בכתב ועניתי לה עליהם.

ברק שינינו את תדירות ההשקיה לעיתים רחוקות יותר. צמחים מסויימים אינם מושקים כלל או מעט מאד, כמו עץ הזית, פירות הדר ועצי סרק, מאחר שאין היתר לשבח את העץ אלא להחיותו בלבד ומצד שני הידע דווקא מתרחב התלמידים בקיאים בהלכות באופן מעשי.

בנינו בית מיוחד ללמידה מעשית של הלכות שמיטה לפי כל הרבנים. למשל, על פי הגרש"ז אוירבך מותר לזרוע בעציץ שמנותק מהקרקע בקומה ראשונה, לעומת זאת לדעת הגרי"ש אלישיב והגר"נ קרליץ בכל קומה, גם גבוהה, יש בעיה לזרוע, מאחר שצמח יכול לצמוח גם מבין האריחים בקומה גבוהה, ולכן יש להניח מצע מנותק לא רק מתחת לעציץ אלא לכל נוף הצמח. אנחנו תולים תמונות של הדעות השונות עם ההמחשה של תאור המקרה, מביאים דעות של רבנים שונים כמו החזו"א, הרב עובדיה יוסף ועוד ומקימים תערוכה לימודית תוך כדי עבודה בשדה."

נושמת שמיטה

שושנה מביעה כאב על הניתוק של רבים מאיתנו משנת השמיטה ועל הגישה כלפיה: לצערי עבור אנשים רבים המושג של שמיטה פירושו מתח, עול, אוי! איך נעבור את השמיטה? מחפשים דרך להימנע מהתמודדות, קונים רק תוצרת חו"ל...

המטרה העיקרית שלי היא להפוך את קריאת ה'אוי' לקריאת שמחה של 'הו'. עבור התלמידים שלנו שמגיעים מבתים שאינם דתיים מדובר לרוב בהזדמנות היחידה בחייהם להכיר את השמיטה, בצורה שהם יכירו אותה היום כך היא תחרט בלבם למשך כל חייהם, אני מנסה להנחיל את

השמיטה לא נטענו עצים, מאחר שאת עצי הסרק ניתן לשתול עד ט"ו באלול פרי ואת עצי הפרי עד ט"ו באב - תאריכים שבשניהם חלה החופשה הגדולה, לעומת זאת שתלנו בחופש ירקות, לא בצורת זרעים שעליהם לנבוט לפני ראש השנה. בבני ברק בנינו בית ממש, מהודר יותר מחממה מבחינה הלכתית, לבית גג ורצפה מ-p.v.c. הכנו את האדמה, שתלנו, ניכשנו, עשינו את כל מה שאפשר היה לעשות והמתנו בשמחה ובהתרגשות לבוא השמיטה, לקראתה למדנו הלכות ועשינו כל כך הרבה הכנות."

לצערי עבור אנשים רבים המושג של שמיטה פירושו מתח, עול, אוי! איך נעבור את השמיטה?

כששושנה מדברת על שמחה היא מתכוונת לכך: "נכון שלא קל לשמור שמיטה, אפילו קשה, אבל הרגש בה אנחנו מקיימים את המצווה תלוי בצורה בה אנו מציגים את המצווה. אני מגישה אותה בצורה של שירה, אשרינו שזכינו, אנחנו גרים בארץ ויכולים לקיים את המצווה הנדירה, מצווה שרבותינו השתוקקו אליה, משה רבינו כל כך רצה ולא קיבל את הזכות להכנס לארץ ולשמור את המצוות התלויות בה. אנחנו זכינו! איזו שמחה!"

ובשביעית תשמטנה

בשמיטה העבודה עם הצמחים הצטמצמה למינימום ההכרחי, לא גורפים את האדמה, לא מרססים ולא גוזמים, גם בתל אביב וגם בבני

היא אינה עובדת אדמה, ובכל זאת מרגישה חזק את השמיטה. צביה קוריץ מכינה מגשי פירות וגילופים בפירות, ומתפרנסת מעבודה שהיא גם אומנות. עד... השנה

להתמודדות של צביה התוודענו אחרי שאלה ששלחה בנושא למוקד היעוץ של 'שמורה', בה היא בקשה עזרה בפניה לרב אחרי שהבינה שלא תוכל להמשיך להפעיל את העסק כרגיל בשמיטה.

"בתחילה בכלל לא חשבתי שיש לי בעיה עם השמיטה", היא משתפת, "היה ברור לי שאני יכולה לסמוך על הירקן שאני קונה אצלו בעיניים עצומות, מאחר שמדובר באדם ירא שמיים השומר קלה כבחמורה. ליתר ביטחון פניתי אליו לקראת חודש תמוז ושאלתי אותו מה קורה בשמיטה. התשובה שלו הממה אותי. הוא ענה שהספק שלו עובד עם היתר מכירה ולכן הוא לא יכול להמשיך להזמין ממנו סחורה

גם בתחילת השנה, כשהפירות עדיין אינם שמיטה. הוא סיפר שהם עצמם סגרו את הירקניה בעצת האדמו"ר, והם מוכרים רק בימי חמישי ושישי פירות ותבשילים לשבת. הירקן שאני קונה אצלו את הפירות לעיצוב הוא ירקן בוטיק, ואין לי כתובת אחרת. אז נכון שאפשר להשיג עדיין פירות, אבל הם אינם מתאימים לעיצובים. בהמשך נודע לי, אחרי שאלת רב, שאין כלל אפשרות לסחור בעיצובי פירות שקדושים בקדושת שביעית בשום צורה, גם לא עם כתב שליחות. אינני נכנסת לסוגיה ההלכתית, אבל השורה האחרונה היא שזה לא מעשי עבורנו, כנוהגים לפי שיטת החזו"א.

צביה עדיין אינה יודעת איך תנהג בשנה הקרובה, אבל דבר אחד היא כן יודעת, היא כבר הרגישה את הברכה: "בעלי הסב את תשומת לבי ואמר לי, אולי לא שמת לב, אבל ההכנסות מהעיצובים של פורים וט"ו בשבט כמעט שלשו את עצמם בשנה השישית ללא כל הסבר הגיוני. זהו הברכה של השנה השביעית."

הוא למד אצלינו עד כיתה ו' והמשיך בישיבה תיכונית. אחרי כשמונה שנים הייתי מאושפזת ערב לידה בבית חולים ושכנתי לחדר הייתה אישה עם מטפחת ובעלה עם כיפה גדולה, שוחחנו מעט, סיפרתי לה על עבודתי, היא ביקשה פרטים ואז קפצה בהתרגשות: וואי, אני ככה בזכותך! מתברר שזו הייתה האחות של התלמיד שלי. היא סיפרה שאח שלה לומד בישיבה. הסיפור הזה מלווה אותי עד היום."

מילה לסיום:

שמיטה מתחלקת לשלושה חלקים, לאדם, לאדמה, לאדמה ולפירות לאדם - כל אחד יכול להתחבר, גם אם לא בפועל, אפשר לתמוך בשומרי שמיטה, להתחזק באמונה וביטחון, לחוש את הזכות באכילת פירות. גם אם מדובר בעירוני, אפשר למצוא את הדרך ולא לפספס את הקשר למצווה. אדמה - לרבים מאיתנו יש חצר משותפת, וכדי לשמור שמיטה כהלכתה צריך להיות בקיאים בהמון הלכות, גם כשמדובר במגורים מעורבים, אין חצר ויש עציץ? רוצה לקנות פרחים לשבת? לרכוש פירות? חוץ מהלכות הפקרת הפירות יש את כל שאר ההלכות, דיני הפסד סחורה, איפה לקנות, הפקרת פירות שנשארו.

הרמב"ן מצווה לאכול מפירות שביעית מעבר שמחזק את שומרי שמיטה. אם מגיעים לשמיטה בגישה של "אוי", עושים את כל המאמצים להתחמק מהמצווה ומפספסים מצווה של פעם בשבע שנים. זה בדיק כמו לומר, כדי שלא אכשל בשבת - אשן כל השבת... בורחים מהתמודדות, קונים סחורה ללא שמיטה, מתפטרים מעציצים ומפסידים, זוהי גישה שאינה נכונה, מדלגים על שנה שלמה רק כי חוששים לעבור עברה. בואו נגיע למצווה בגישה של "הו", אשרינו שזכינו."

"... ברכתי לכם"

הנהנתי בחוזקה, נאחזת בכח בהשתדלות הטובה והישנה והמעוגנת כל כך בשיעורי השקפה שלמדתי כשהכל עוד היה תיאורטי ולא קשור בגרוש ללחם וחלב וגרביונים ומשכנתאות.

התחלתי לברר על קורסים והכשרות ומסלולים ועל מה עוד שושי ברוידא יכולה לעשות עם אוסף הכישרונות האקלקטי שבהם היא ניחנה. רגע לפני שחתמנו על לימודים, נזכרנו פתאום שבבית שלנו- הבית ששואלים בו דעת תורה על כל דבר ודבר- קרה פתאום משהו מוזר.

שכחנו לשאול. דהרנו קדימה.. הפחד נושף בעורפנו. שכחנו לשאול. איך שכחנו..?

נשמנו עמוק, ושאלנו.

הרב הרהר ארוכות ואמר כך-

תדעו שאתם זוכים כעת להנהגה ניסית. הפרנסה שלכם מגיעה מלספר לקהלים משתנים כיצד ריסקתם במו ידיכם את הפרנסה שלכם בעקבות ציות לדעת תורה. זהו נס. נס מעל הטבע.

אבל יש לכם בחירה. בחירה לרדת להנהגה טבעית- לבחור מקצוע, לעשות השתדלות, להתנהל באופן הגיוני ורציונלי.. מן הסתם תראו ברכה והצלחה בעמלכם.. מן הסתם..

אבל חשבו היטב- האם זה מה שאתם רוצים? האם זאת ההנהגה שאתם מבכרים עכשיו על פני זו שהקב"ה עצמו בחר בשבילכם?

הרב העניק לנו חומר להרבה מאד מחשבה, להערכה מחודשת של המציאות בעיניים רוחניות שמבקשות לשקול רווח והפסד במאזניים עדינות הרבה יותר.

השקלול היה שונה לגמרי כשניסחנו מחדש את השאלה:

לפני שבע שנים בדיוק יצאתי לעבודתי החדשה כמרצה. לא הפכתי בן לילה את עורי לרבנית חשובה שיש לה מסה חינוכית או השקפתית למכור, פשוט היה לי ניסיון טרי לחלוק עם העולם- סיפור סגירת בית ספר למחול שלנו- בהוראת רב.

ההרצאה- או הסיפור- התקבלו היטב על לב השומעות ועוד יותר על לב מרכזות הסמינרים-הרבה בזכות האקטואליה. זו הייתה שנת שמיטה, והשיח בכל אתר נסב על 'השמטה'. לעזוב את המוכר והידוע, את המצמיח והצומח, את כל הנושא פרי והמעניק זהות, הכרה ושורות בחשבון הבנק- לטובת מדרגה רוחנית גבוהה יותר, לטובת ברכה שהשם לבדו יצווה, לא על ידי צינור ולא על ידי שליח, הוא ואין בלתו.

אז הסיפור שלי 'בא בטוב' לאנשים, הייתי האדם הנכון במקום הנכון.

מתישהו בתוך מהלך השנתיים הראשונות, הגדושות הרצאות מבוקר עד ליל, התקשרה אלי חברה טובה, היא דברה לאט ובזהירות ואני נדרכת מיד.

בהרבה מילים עדינות, היא הצביעה על כך ש-מן הסתם- אני בנתיב התרסקות איטי אבל בטוח.

"תביני" היא אמרה "הסיפור הכי טוב- הופך יום אחד לעיתון שעוטפים בו דגים... זה יגמר בסוף.. ובינתיים, את צריכה לארגן לך מקצוע בטוח, וודאי, מקצוע עם עתיד, את מבינה?"

האזנתי בשתיקה, ההיגיון בדבריה מחלחל אלי באיטיות, הפחד-לעומת זאת- הולם בכח מבהיל, מפעיל את הלב על סופר טורבו. אני יודעת מה זה להתרושש ביום אחד... אמאלה, לא עוד. לא עוד.

"תראי את זה כחובת השתדלות" היא ריככה את דבריה "אדם צריך להסתכל בנתונים שלו, לבחון אותם לאור היום ולבדוק מה חובתו כלפי פרנסתו".

הגשם
והרוח,
הדישון
והמגע,
להפיק
מהם זרעים
של אמונה

יש לי כל

כל פעם אני נמשכת מחדש למלכודת הצבעונית הזאת, וכשאני נחלצת ממנה מרגישה מגוחכת כל כך, כאילו מכרתי את עצמי בחיני חינם ולא קיבלתי שום דבר בתמורה.

בואו ניקח, נניח, את עלוני הפרסומת המציפים את תיבת הדואר שלנו, גולשים אל שולחן המטבח ונתקעים לבסוף ברווח בין הספה לקיר. זו תופעה שהיינו צריכים מזמן לשים לב אל האבסורד שבה. הרי כל שטח פרסומי הוא כל כך יקר, יצרנים משלמים מיליוני שקלים כדי לצוד את תשומת ליבנו באקראי תוך כדי נסיעה בכביש או בין מדפי המכולת. פרסומאים מחדדים את ראשם במאמץ להמציא את הגימיק הבא שיגרום לנו לקלוט בעקיפין את שם המוצר שלהם. אנחנו הרי עייפים מפרסומות, מתקינים מסננים בטלפון ובמייל כדי להיפטר מהן אוטומטית, ובסוף מה? במו ידיו אנחנו מעלים בחרדת קודש הביתה - לא פרסומת אחת, לא שתיים, חוברת שלמה!! ואחר כך יושבים על הספה כדי "להתרווח ולהירגע" מעמל היום בעזרתה. איך הם עשו את זה? מה הסוד?

אני לא יודעת מה אצל אחרים. אצלי לדוגמא זה התחיל מצורך אובססיבי לקרוא חומר כתוב כלשהו, או מתחושה שאם אדלג על קריאת החומר אהיה ממש לא מעודכנת, מנותקת מדופק החיים המקומי, כולם יודעים הכל ורק אני לא. יש כמובן גם צרכים פרקטיים יותר. כל מודעה שקוראים הרי עוברת סיווג אוטומטי. אולי אני צריכה את זה? אולי כדאי לקנות? ואם בתור זו"צית מתחילה התעניינותי רק בפרסומות של בגדים ותכשיטים, עם הילדים והשנים התרבו המודעות הרלוונטיות בקצב מואץ. יותר ויותר דברים נהיו קשורים אלי: הטיטולים ותחליפי המזון, מכירות בגדי ילדים בהזדמנות של תחילת -סוף עונה, מבצעים שבועיים של רשתות המזון, צעצועים במשקל, פאניות, יועצות לידה ותזונה, סדנאות חינוך, אביזרי שיער מקטיפה, כיסוי נגד

האם אנחנו רוצים לעזוב לו את היד? לוותר על הלפיתה של אצבעות, על מגע הבשר והעור בחריתות העט על היומן, מסמן הרצאות בתאריכים מזדמנים, מבלי לדעת באמת ובתמים מה ילד יום? האם אנחנו באמת רוצים לשחרר מעט את האחיזה שלו בנו, ושלנו בו? פתאום ה'היגיון' הארצי מתעתע. החוקים שלו משתנים.

ואתה לומד ש"בדרך שאדם רוצה לילך מוליכים אותו" - זאת אומרת שיש לאדם בחירה גם על ההנהגה הרוחנית שלו. אתה יכול "לשכנע" את בורא כל העולמות שאתה רוצה קצת יותר 'ספייס', קצת יותר אוויר, קצת יותר מרחב תמרון ממה שהוא קבע לך, ואם תתעקש - יש סיכוי מפחיד שהוא יקבל את דעתך. אבל אז - תאבד את **דעתו**. את המידה שהוא בחר בדיוק בדיוק בשבילך, בידיעה האלוקית שכך תגדל ותצמח ותניב את הפירות היפים ביותר.

גם בתוך תלוש משכורת חודשי - מתרחש הסיפור הזה, מתגלגל ומתפענח בשקט, סיפור של השמטה ואחיזה והשמטה וחוזר חלילה. זה לא רק החקלאי שמרפה בגבורה את אחיזתו בקרקע מדי שנת שבע, זו את שלא לוקחת שעות נוספות כשפשוט אי אפשר לשלם את המחיר בבית, שמאמינה שאדון הכל יכול להשלים את החסר מבלי ליטול ממך את פרודת החמצן האחרונה, זו את שבוחרת לדווח ביושר על פחות תפוקה, לבחור את המשרה שמשלמת פחות כי היא נכונה יותר למסגרת החיים שלכם, זו את שנצמדת לעקרונות שלך ומשמיטה ברגעים האלו קרקע שלמה ומוכרת מתחת רגליך, קרקע של פופולריות, קורקטיות ואולי גם פסיק במשכורת שלך.

כל כך הרבה השמטות יש בתוך המהלך ה'רגיל' והיומיומי, כל כך הרבה עדשות אפשר לקרב לכל אחד מהרגעים האלו, לגלות את נקודות האחיזה, הגשם והרוח, הדישון והמגע, להפיק מהם זרעים של אמונה שינביטו פרי בשל בחלוף חורף קר. לקבל בידיים פשוטות את הברכה שהוא ציווה בדיוק עבורנו.

יהי רצון, שתהיה לכולנו שנה פוריה, שנת צמיחה ודיוק, אמת וקרבה, שנת ברכת השם על כולנו.

הפעלתי מראש וכמה יצאתי לדרך רצופת הכרומו עם המון החלטות מוצקות, אני תמיד גומרת בלי אוויר, ועם המון רעש בראש. כמה דברים יש בעולם, כמה חנויות, כמה מבצעים, כמה, כמה רעיונות!!

תמיד יש את הנחיתה הזאת, כשאני מגיעה לכריכה מהגב ובודקת את הריבועים האחרונים לוודא שלא פספסתי שום דבר חשוב (פיצה ומוניות). לוקחת נשימה ארוכה כאילו חזרתי מצלילה ממצולות הים ומסתכלת סביב כדי לוודא איפה אני בדיוק. אני יושבת על ספה יציבה שלא היטלטלה לשום מקום בינתיים. מסביבי יש קירות עומדים על תילם. למרגלותי פזורים צעצועים וצבעים מכל הסוגים, יש פה המון ותמיד יותר מדי. על השולחן יש שאריות מארוחת ערב, אכלנו היום וגם שבענו, וברוך ה' יש גם למחר. רק החלב נגמר, כדאי באמת לצלצל לבעל שיקנה בדרך.

יש לי הכל. יש לי כל. תמיד היה ובעזרת השם תמיד יהיה. ב"ה תמיד התלבשנו, תמיד אכלנו, תמיד היה לנו גג מעל הראש ובגדים חמים בחורף. גם אם לא תמיד הכל היה נראה מושלם מבחוץ, תמיד היה פה חם ושמח בפנים. זה מה שהילדים צריכים וזה מה שאני צריכה, וכל מה שאצטרך גם הלאה, אתה תדאג שממילא יגיע אלי, בקצב ובמינון הנכונים לי ביותר.

אתה משפיע עלי כל כך הרבה ברכה מסביבי, אבא, תברך לי ברחמים גם את הלב. שירגע קצת, שתחלחל אליו תחושת היש והקיום התמידי שלך, שיפסיק להתפתות וללכת בסנוורים אחרי תחושה מתעתעת של אין. תברך אותנו שנשבע מטובך, שיהיה לנו שובע פנימי נינוח ורגוע מרדיפות, תצווה לנו את ברכתך בכל מה שכבר קיבלנו, שנחווה אותנו, נשמח בו, נחוש את קיומו המרגיע ונאמר לך תודה.

שנרפה קצת מהמירוץ ונתברך בכל מה שאתה נותן. איזו ברכה.

גשם לעגלות, דיסקים חינוכיים, מיטות שלישייה מעץ מלא, פילאטיס עם מוזיקה מבוקרת, סדנה לחשיבה חיובית שתשנה לך את החיים, נעלי בית כמעט אמיתיות בחצי מחיר.

הכל. הכל מעניין אותי. הכל קשור אלי. הכל חייבים, או לפחות ממש צריכים, וגם חייבים לדעת איפה קונים את כל זה ואיפה הכי משתלם. אוי ואבוי אם נפספס את ההזדמנויות האמיתיות הלוהטות, אחר כך נשלם הכל ממילא במחיר מופקע ונבכה שהפסדנו. חייבת לפצח את הסוד, חייבת להיות בעניינים, חייבת לעקוב אולי הפעם בדיוק יש משהו מדהים שאני חייבת - חייבת במחיר מצחיק - מצחיק.

אני הופכת דף דף ומרגישה איך כל הריבועים צורחים אלי: תקני אותי! וגם אותי! את חייבת לבדוק! מחר יגמר! את תפספסי! הזדמנות שלא תחזור! כולם הולכים עם זה! רק לי אין! רק הילדים שלי לא מקבלים! זה מה שהולך היום! תקני! תקני!

קוצר נשימה פנימי שאני בכלל לא מודעת אליו, מתפתח מריבוע לריבוע ועד שזה נגמר אני כבר כחולה לגמרי מחוסר אוויר בפנים. מה יהיה, הכל אנחנו צריכים אבל אי אפשר לקנות הכל. יש המון דברים שאף פעם לא יהיו לי. בחיים לא אספיק ולא אוכל לקנות את כל זה, ללכת לכל המכירות הנידחות והשוות האלה, לדעת מה עדיף מתוך עשר ההצעות האלה. אני צריכה כל כך המון ואין לי כלום, בכלל לא ידעת! אבל זו האמת. אני צריכה את כל מה שמציעים פה אבל בסוף נקנה רק אולי, ממש ממש מעט ולא מספיק. אני נורא ענייה יחסית למה שצריכים היום וזה ממש מפחיד.

כמה שנים שלמות לקחו לי להבין את השקר, ולעבור לעמדה אחרת. אף אחד לא יגיד לי מה אני צריכה, קודם אגדיר מה אני צריכה ורק אחר כך אחפש אותו. החלטתי שאנחנו צריכים נעליים ומפה? אין בעיה, עכשיו אני מסננת הכל חוץ מנעליים ומפות. בכל אופן העיתון נותן לי שירות, לא? אחרת איך אדע איפה לקנות? ואז גיליתי שלא משנה כמה רציונל

**תקני אותי!
וגם אותי!
את חייבת
לבדוק!
מחר יגמר!
את תפספסי!
הזדמנות
שלא תחזור!
כולם הולכים
עם זה!**

אני אשת תשבץ.

קרי

קוראת הגדרות, מחפשת מונחים, סופרת אותיות, פותרת במרץ, מחליטה לשבץ. עוד ריבוע מושחר. עוד שורה נכבשת תחת העט שלי הנצחי, הדיו הכתום נובע, מבעבע בדרך לניצחון.

זו אני - בונה את השלד, מקימה פירמידות, מלהטטת בין מספרים, אותיות ומבחר של חיצים. מפעילה היגיון, ולא דואגת, יודעת שאקבל את מירב הנקודות. יהיה בסדר.

בבית שלי כל אחד יודע בדיוק מהו תפקידו, מה כלול במטלה, מתי היא צריכה להיעשות, ואיך נראית התוצאה: חדר ילדים מפוקסס, סלון נעים לעין וזמין לאירוח, עוגות קונדיטוריה ממונג'טות במקפיא, בגדים סדורים לפי צבעים על החבל, וחולצות מגוהצות תלויות על קולב, כיורים פנויים ומקרר מלא.

זה השדה שלי.

אני מסתובבת בו, לוקטת בגאווה תוצרים משובחים, טופחת על השכם לעצמי ולצוות. איזה יבול!

קרי

אחרי החגים, וזה הזמן שלי להסתער על מטלות נוספות, כאלו שקצת נשכחו, חיכו כבר מזמן ליד מטפחת שתחולל נפלאות. יושבת ברגע שקט, עורכת רשימה מסודרת, מדרגת סדרי עדיפויות ומחשבנת את

התהליכים:

לברר על יישור שיניים לשני הגדולים. לקבוע ריפוי בעיסוק לקטנה.

לתאם זמני ביקור אצל סבא וסבתא.

לשוחח שיחה שבועית עם הגננת או להקפיד להגיע לגן ביום החופשי.

שורות נוספות כובשות חלקות, ממלאות במטלות יומיות או חד עונתיות, ברצונות פשוטים וגם במורכבים יותר.

חורף ארוך לפני, שני אדרים באופק הרחוק, ואני מרגישה את האדרנלין בקצות האצבעות, דגדוג, קצב וגעגוע לעט הכתום שיבוא ויסמן V בתרועת ניצחון, שימחק ויעביר קו החלטי - גם השורה הזו מאחורי.

קרי

נזכרת. חוזרת לראש הדף, כותבת בגדול "בסיעתא דשמיא" נושאת אליו תפילה שיאיר לי פניו.

חושבת עליו, על הכל יכול. משחזרת בגיחוך

איך שמעתי פעם קולגה בטוחה בעצמה, לא היה לה ספק והיא אמרה "בסוף הכל מסתדר כי אני מסדרת את זה".

המשפט הזה מכה בי.

גם אני מסדרת, והכל מסתדר. האם אני יכולה לתת למישהו אחר לסדר בשבילי? האם אני יכולה לשחרר את המושכות? האם יש בי את הכוח דווקא לא לעשות?

מנסה לדמיין את עצמי זונחת רשימות, פוקקת

עטים, מוותרת על סימוני ה-V המשמחים כ"כ, קומצת את האצבעות הללו שרגילות למנות, לשרטט תוכניות עבודה, להוסיף עוד כמה מטלות אם ישאר זמן, משלבת ידיים ומרימה עיניים למעלה, אל מעבר לתקרה.

הרי כלום לא אז בלי הרשימות הללו, זה וודאי, מוכח, בדוק ואין ספקות. הפנקס מלא, היד כותבת, והדחק מורגש באויר.

נעצרת למחשבה. השדה שלי משתרע על פני שטח גדול,

אני מתרוצצת בו, חורשת, זורעת, משקה, מדשנת, מחכה כבר לקטוף.

סוקרת שוב את הרשימה, היא כתומה וזוהרת, אבל אני נהדפת אחורה, איך אני - אישה, רעיה, אמה, בת, שכירה תעמוד בכל המטלות שסובבות אותה. תמיד ידעתי שאני עצמאית, אבל עד כמה? מי? אני שואלת, מי יעזור לי לשרוד את החורף? הוא נראה עמוס, מלא ומאיים עלי ועל העצמאות שלי.

אלוקים, אני אומרת בקול קטן, תעזור לי.

תעזרי לי לעזור לך, הוא עונה, תפני לי פינה, תכניסי אותי שם בין השורות ובתוכן.

אני מנסה לזוז הצידה, כתמים כתומים מסחררים אותי, וחסרה לי רק הסיפרה "אחת" בסודוקו הזה. חושבת על אנשים נאצלים שפתחו מנעולים, הסיטו שערים, תלו שלט גדול והלכו להם לבית המדרש.

גם אני רוצה לשמוט ולשחרר, ולאפשר למישהו

ברכה בזמן: יכול להיות שפתאום יש לך זמן?

למשל, התעוררת מוקדם, ברבע לשש במקום ברבע לשבע בבוקר. למשל, הלקוח שינה את המכרט ועד שתהיינה כמה התאמות, יש זמן פנוי פתאום.

למשל, כי תכננת לצאת לפגישה ואחרי שאת לבושה וממש בדלת - הפגישה בוטלה.

יכול להיות שהכל מוכן לשבת - חשבת שתצטרכי לבשל או לקנות וגילית שיש הכל בבית, מוכן, ולא צריך - ופתאום התפנה לך זמן.

מה עושים בזמן הזה?

בדרך כלל? כלום.

תראי, הרי לא מדובר פה בכך שקיבלת לידייך יומיים או שלושה ריקים, פנויים. מדובר על שעה, על חצי שעה, על שעתיים - לא כל כך הרבה זמן. עד שחושבים מה לעשות במתנת הזמן שנחתה עלינו פתאום, הזמן חלף. השטף הרגיל של "מהר, מהר" דוהר, דורס, בולע כל דקה מזמננו. אחרי שמדברים כל הזמן על חוסר זמן, וכל שבוע עובר בחוויה עמוקה של אין זמן, קשה לנו להאמין שאנחנו מבזבזים זמן.

אבל עובדה היא שהיה זמן, היה לנו זמן, זמן פנוי ובזבזנו אותו. לא נעשה עמו דבר.

לך זה לא יקרה:

הטיפים לזמן שנוצר לפתע פתאום!!

זמן פנוי הוא מתנה, ורק זמן שלא ידענו שיהיה לנו, זמן שנוצר לנו ככה פתאום באמצע השעון בלב הלחץ הוא זמן פנוי באמת, זמן שהתפנה וכעת נוכל לבחור מה לבצע בו.

לכן, חשוב שנהיה ערוכים לזמן הזה ונדע מה אנחנו רוצים לעשות, מה אנחנו רוצים לבצע, באמצע אילו תהליכים אנחנו נמצאים ומה הצעד הבא, המשימה הבאה שתקדם אותנו לשלב הבא. תמיד אפשר לכבות שריפות,

אחד וגדול לחבר את הקצוות שלי שנפרמו. סוגרת לי פינה שם בקצה, נושא אחד, פרויקט תחום מאחורי גדר, אין חובה מהתורה לגבי כמות התבואה שיש להשאיר בסוף השדה ולכן אני מחליטה להתחיל בקטנה. מוחקת בעט כתום שורה. מסמנת V גדול. מוסיפה סמיילי.

פה פתחתי לו דלת, על הנושא הזה אני רק מתפללת! מכוונת מעומק הלב, פונה אליו, סומכת!

הוא יחליט איך להוביל את המהלך, ואיך לעזור לי. יתן בי תבונה וכוח לשתוק, לפנות את הזירה.

כי זה מה שהוא רוצה מאיתנו, שנבין ואולי בסוף גם נפנים ונשתנה.

אני רוצה לחפש את אותה קולגה ישנה מפעם. לספר לה כי יש דברים שמסתדרים דווקא כי לא אנחנו סידרנו, כי ידענו שהוא ה'. כי הרפנו, כי שמטנו, כי נטשנו הרגלים ושחררנו סמכויות ישנות, מוסכמות של 6 שנים בהם הרגש קהה והחושים גם כן.

זוהרית

"אומר אני שטעם מצוה זו היא להשריש את ישראל במידת האמונה, והבטחון בה' כי חשש הקב"ה פן בבואם אל הארץ יתעסקו בעבודת האדמה על המנהג הטבעי וכאשר כביר מצאה ידם ישכחו את ה' ויסורו ביטחונם ממנו, ויחשבו כי כחם ועוצם ידם עשה להם את החיל הזה ועולם כמנהגו נוהג ויחשבו שהארץ שלהם היא והם הבעלים ואין זולתם. על כן הוציאם ה' מן המנהג הטבעי לגמרי כי בשש שנים דרך האומות לעשות שני שנים זרע ושנה אחת בור כדי שלא להכחיש חילה, והקב"ה אמר שש שנים תזרע שדך. מידי שנה בשנה ואני מבטיחך להוסיף כחה שלא תכחיש". (כלי יקר על פרשת בהר)

פותחת את החוברת, משתבצת שם בחלקה הריקה, הקטנה, בריבועים הלבנים.

התשבץ פתור. הגדרות מדויקות קולעות בו למטרה.

מחשבת הפסדים - אין. סופרת רווחים - יש.

ועט כתום חורט על הדף "הרפו ודעו כי אַנְכִי ה'"

לנקות קצת, לסדר, לשים במקום, לשטוף ולאזור, אבל זמן שהתפנה אמור לתת לנו מקפצה אל השלב שמעבר לשמירה על המינימום ההכרחי -

- למיין מסמכים ולזרוק מיותרים;
 - לארגן מחדש את התיקיות ואת התוכן במחשב;
 - לכתוב מייל התנצלות או ברכה בחרוזים ;
 - לארגן את המקרר מחדש;
 - להחליט על סדר הגיוני ופשוט יותר בארון הבגדים שלך או של הבנות;
 - לקרוא פרק נוסף בספר שרצית להגיע אליו;
- כל זאת במקום לגלוש ולהיסחף לשומקום, במקום לבזבז את הזמן שקבלנו במתנה.

שיעורי בית:

כשאמהות מתלוננות על התחושה הכרונית של "אין זמן" לא נותר לי אלא לאחל שתהיה ברכה בזמן שלך, כי הצורך להספיק יותר בזמן קצר יותר - רק נעשה יותר: יותר חזק, יותר דחוף, יותר גדול. חייבים.

לכן, הדקות הללו שנוצרות לך "יש מאין" הן דקות יקרות כל כך. הנה הזדמנות לשמוח על בלת"ם שהתרחש, על בלתי צפוי שהתרגש עליך ולברך עלי!!

- האם יש לך מטרות ברורות שאת יודעת שאת צריכה להשיג בתקופה הזו? לקבוע תורים,
- לברר מידע בנושא מסוים, לקנות משהו?
- האם את יודעת בבירור מה צריך לעשות כדי להתקדם בכל אחת מן המטרות? מה הצעדים?
- מיפוי: איפה את - מה הצעד הבא שעליך לבצע?

אם פתאום יש לך זמן, באיזו מטרה את יכולה לסמן התקדמות בזכות הדקות הטובות הללו?

אשמח לקבל שיתופים, הערות ותגובות: yaelzals2@gmail.com

כמה מילים בכיוון אחר לגמרי, על זמן פנוי ועל "לא לעשות כלום":

"מה את יושבת ככה, סתם, ולא עושה כלום?!"

אפשר לקרוא, אפשר לאכול, אפשר לנוח, אבל סתם ככה, לשבת בלי לעשות כלום? זה נורא, נכון?

;

כלומר, בלתי נסלח.

וההערות הללו, שנזפו בנו "את חולמת" או "קומי, תעשי משהו" וגם "את סתם מבזבזת את הזמן" הכניסו בתוכנו תבנית חשיבה שאומרת שאסור "לא לעשות כלום".

מעניין שמחקרים שעקבו אחרי הישגים של ספורטאים גילו שלא תמיד אימון אינטנסיבי הוא זה שהביא להישגים פורצי דרך. לפעמים דווקא אחרי תקופה קצרה שבה הספורטאי לא התאמן, בגלל אילוצים מסוימים, הוא הגיע להישג - למהירות או לגובה - שלא הצליח להגיע אליהם לפני כן, בתוך מסגרת של אימונים מפרכים ללא הפסקה. המסקנה של המאמנים הייתה שיש להרפות, לא לעשות כלום, לתת לגוף ולנפש לאסוף את עצמם ולהתארגן מחדש ללא לחץ, למידה או פעילות כדי להפיק מהאימונים ומהתרגולים ומהשקעת המאמצים את המיטב.

זמן של "לא לעשות כלום" יכול לאפשר למחשבות שלנו לשוטט בלי סדר וליצור דפוס חדש, רעיון מקורי, לקט של פירוורים מפה ומשם שמצייר תמונה שלא הייתה יכולה להיווצר בסדר הרגיל של המחשבות ושל זרום הרעיונות הקבוע. יצירתיות נובעת, לא פעם, באקראי, בחלומות, ברגע ריק.

החזון איש מדבר על "שעת השקט" שמביאה לאמונה עמוקה, גדולי המוסר מדברים על "כלי ריק" שרק הוא יכול להתמלא בנס השמן שלא כלה. הרווח ששמים בין עדר ובין עדר הוא זה שמדגיש את גודלה של המתנה שמוענקת. השקט שבין המילים הוא זה שמאפשר לנו להבין את המשמעות שלהן. אל תפחדי מהרגע שבו "אין לך מה לעשות". זה רגע יקר.

לומר לאיטי כרגע.

אבל איטי מפתיעה היום.

"ואיך עם החדשות?"

אויש! נכון! מיכל היא בת דודה של איטי! אני בולעת. "מיכל חמודה. עם אנרגיה של צעירות..."

"זה לא רק עניין של גיל", מחווה איטי את דעתה. "אני חושבת שזאת גם התחלה חדשה, שמרעננת אותך ונותנת לך כוחות ששכחת שיש לך. אני לגמרי מרגישה את זה עלי".

אז איטי עובדת! הקלה עצומה מציפה אותי.

"התחלת לעבוד! ספרי... איפה? איזה יופי!"

"אה, לא ידעת? כבר חודשיים אני שם. ב'אנטר'".

איטי באנטר! אני מקווה שאיני נראית מופתעת כמו שאני באמת. כשאיטי פוטרה, אמרו שבגלל צמצומים נאלצים לפטר את העובדות שהגיעו אחרונות, ושנשארו באותו תפקיד. זאת הייתה הגדרה צינית שהפכה את איטי, שעובדת איתנו כבר חמש שנים, לאחת לפני האחרונה שהגיעה, כי ליאת ונחמה כבר ראשי צוותים והדסה מנהלת פרויקטים.

נכון, איטי לא הייתה העובדת המבריקה שהחברה בנויה עליה, אבל תמיד הייתה נאמנה ואחראית, והמשימות שלה, גם אם בשלב מסוים הפכו ליותר טכניות, תמיד בוצעו בשלמות מקסימלית.

רק תקופה קצרה עבדנו באותו צוות ואף פעם לא היינו חברות קרובות מאוד, אבל כן הייתה בינינו ידידות ממשית, ובמשך שבועות ארוכים הייתי

חדר ההמתנה במרפאת העיניים של ד"ר אבני רחב כאולם בית כנסת ממוצע, וספות פזורות בו כמו בתצוגה של איקאה.

נחמד מצידם, אני מהרהרת בעודי מחפשת לנו פינה שקטה. נכון שברגע שגרתי ממתנים כאן עשרות אנשים, ונכון שההמתנה מצטברת בדרך כלל ליותר משעה, ונכון שאנחנו משלמים הון על כל ביקור, אבל כמי שארבעה מתוך שישה ילדים שלה מרכיבים משקפיים מגיל שנה או שנתיים, אני יודעת שאפשר לשלם את אותו מחיר ולבלות את אותה המתנה, באותו עומס, על כסאות נוקשים בפרוזדור צר ונטול חלונות.

תלאות הדרך הכריעו את שמולי דווקא כשירדנו סוף סוף מהאוטובוס האחרון, והוא ישן בעגלה בשלווה יחסית. המזכירה קוראת למשפחת רוזן להיכנס, ובבת אחת מתפנית ספה שלמה מזוג הורים, ילדה בת ארבע ותינוק שנראה מעט יותר גדול משמולי שלי.

אני מתמקמת במושב הצדדי, מוציאה בקבוק מים, ו-

"איטי? אני לא מאמינה!"

אני שמחה לפגוש את איטי, וגם נבוכה. מישהי שמרה איתה על קשר בכל החודשים האלה?

איטי מושיבה על ברכיה את רות שלה, שמביטה בי מבעד למשקפי פלסטיק ורודות ומוצצת אצבע בשקדנות.

"אני נזכרת עכשיו שאמרת לי פעם שאת מטפלת אצל ד"ר אבני", אני אומרת באגביות. "את אוהבת לבוא לכאן, רות? הייתם כאן כבר הרבה פעמים? אנחנו פה בפעם הראשונה", אני מספרת לשתיהן, אבל איטי לא משתפת פעולה עם נושא השיחה הנוח.

"מה שלום כולן?" היא שואלת, "לפעמים אני ממש מתגעגעת!"

"אנחנו בסדר", אני מאמצת טון קליל. "מטי בחופשת לידה. ענבר עזבה, והגיע משהי דתית במקומה. ומה עוד? לא משהו מיוחד".

בחודש שעבר גייסו שלוש חדשות, אבל כנראה שזה לא יהיה הדבר הנכון

באי שקט פנימי. בגללה. בגללי. בגלל שכך פתאום אולי יכול לקרות לכל אחד.

השוק מוצף, ככה אומרים אצלנו כל הזמן. יש המון מפוטרי קורונה, ועוד שנת לימודים הסתיימה. איזה סיכוי היה לאיטי למצוא עבודה חדשה בתנאים טובים? ואיטי לא בחורה שסיימה הרגע סמינר. היא אמא לארבעה ילדים!

אבל הנה, היה לה סיכוי.

איטי עובדת באנטר. מי היה מאמין.

כשעזבתי את העבודה הקודמת רציתי מאוד להתקבל לאנטר. בגלל המשכורות, בגלל התנאים המצוינים, בגלל המיקום הנוח, בגלל האפשרות לעבוד חלק מהימים מהבית - שהייתה קיימת שם הרבה לפני שמישהו בסין שמע על הקורונה, בגלל הניסיון המעולה והשדרוג המשמעותי בקורות החיים, ובגלל.. נו, בגלל שאנטר זה אנטר.

היו אז גיוסים. הפעלתי אנשים מבפנים ומבחוץ. התקבלתי לראיון, אבל לא לעבודה.

מיד אחר כך התקבלתי לחברה שבה אני עובדת היום, ובדרך כלל אני מרוצה וטוב לי וכמעט שכחתי מאנטר, עד שאיטי נחתה פה לצדי, על הספה בחדר ההמתנה של ד"ר אבני, ומספרת לי שהיא עובדת שם.

אני מחפשת מילים שיעזרו לי לשאול את איטי מה בדיוק התפקיד שלה בלי להישמע להוטה מדי, אבל איטי חוסכת ממני את השאלה:

"אני מתעסקת שם בריכוז של פרויקטים. זאת לא משרה מלאה, והשינוי הזה מבורך בשבילי בתקופה הזאת. בדיעבד התברר, ד' עשה איתי חסד גדול. קיבלתי את הפיצויים, הם עזרו לנו לסגור מרפסת, נחתי כמה חודשים, ואז הגיעה ההצעה הזאת".

זה לא יכול להיות שאני כל כך קנאית. זה לא יכול להיות. אז מה זה כן, מה הדבר שקודח בי ככה.

שפתי מחייכות בנאמנות. "איזה יופי! איזו השגחה פרטית! ואיך זה שם? את נהנית?"

כן, איטי נהנית ואני מפרגנת והכל נהדר, ותודה לשמולי שמתעורר

ולמזכירה שקוראת לנו באותו רגע ומכריחה אותי לקום מהספה ולהיפרד מאיטי בחיוך זוהר אחרון.

המקדחה שהעבודה החדשה של איטי הפעילה בתוכי אינה נחה לרגע. היא מרעישה לי כל הדרך חזור, ומחוררת אותי בהתמדה כשאני נכנסת הביתה ומכינה ארוחת ערב וחותרת על שיעורי בית ומגהצת ומכינה שוב ארוחת ערב לי ולירחמיאל ומנסה להסביר לו מה אוכל אותי.

"היא בטח מרוויחה הון", אני אומרת לו. "מנהלת פרויקטים באנטר. מה הפלא שהיא מרשה לעצמה להוריד שעות? אבל חוץ מהכסף, הנה. מאפשרים לה. כנראה שזה כן אפשרי".

אנשים מתקדמים. כולם. רק אני תקועה אותו מקום. בסדר, נכון. תוספת שכר מינורית. זה מינימום! אבל אני עובדת כל כך קשה! מה לא בסדר בי? למה לי לא קורה שום נס? למה אצלי תמיד נעצר הכול על הגבול הדק שבין "יש מספיק" ל"יש ברווח"?

ירחמיאל מקשיב. הוא לא מופתע. המלל הזה נשפך ליד שולחן המטבח שלנו פעם בכמה חודשים. כשנחמה נהייתה ראש צוות, כשראובן אחי הרחיב את דירתו חיים אין כסף בפרויקט תמ"א, כשהיה נראה לי שהשכנים מתכננים לבנות קומה נוספת בחלל שמתחת הבית ולהשכיר שם 3 יחידות דיוור, כששכנים אחרים זכו בהגרלה במטבח חדש בדיוק כשהם שיפצו, ובכל פעם שמישהי מסביבי עוברת לעבודה שווה יותר.

בשקט שמשתרר כשהוא יוצא לערבית, אני מסמיקה מול הכיורים. באמת, הגזמתי. ד' בירך אותנו בכל כך הרבה טוב.

אבל אני רוצה יותר! אסור לי לרצות יותר?

את תמיד רוצה יותר, אני מתרגזת.

אבל עדיין רוצה.

בבוקר אני יוצאת עם דבורה לשתות קפה במרפסת הגדולה.

אני מספרת לה בטון אגבי למדי שפגשתי את איטי, ושהיא עובדת ברוך ד'.

דבורה לא מופתעת. "כן, שמעתי. בזרוע החדשה של אנטר".

בואי להעצים את הנחלה האישית שלך בקיום מצוות שמיטה!

הרב קאופמן שליט"א
בסדרת חיזוק במידת הביטחון
שלוחה 2-2-10

הרב ישראל גולדווסר שליט"א

בסדרה היסטורית מרתקת בעקבות שומרי השמיטה גיבורי הכח
שלוחה 2-2-21

גב' יהודית סלומון תחי'
סדרה ל'נבחרת' השדה שלך - מודעות
שלוחה 2-2-11

02-6440292

לבקשת רבות:

שיחתה המרגשת של **גב' פריידי דיסלדורף** מ'עלי ועל הדרך' בשלוחה 4-7 (השלוחה של הכנס)

את המטרים בבית שלהם, ולפי התוצאה המשוקללת מרגישה אם טוב לי ומספיק לי?

ואת הרי יודעת שאפילו אינך יודעת! אני נוזפת בך. כאילו שאת יכולה לדעת מה באמת דורשת העבודה ממישהי, כמה חורים יש לה בארנק, ומה מתרחש בין כותלי הבית שרק את הרצפות שלו את יכולה למדוד. כל כך מעט את יודעת על חייהם של אחרים, ובכל זאת את מוכנה להפקיר את אושרך בידיה של כל אישה שמחייכת בהסעה בבוקר חיוך של חיים מושלמים!

בושה גדולה ועמוקה עוטפת אותי, אבל עמוק בתוכה אני יודעת שכן. בדיוק ככה. שביעות הרצון שלי היא שברירית מאוד. כל מפגש עם גוף זר עלול לנפץ אותה לרסיסים. כמו תינוקת קטנה שצריכה לגדול ולהתחזק, ואם לא אני, מי יעזור לה.

רוח של בוקר מייבשת על לחיי דמעות קטנטנות.

יש כל מיני כיוונים שעלי לבדוק. אולי אם שינויים של אחרים נראים לי תמיד קוסמים כל כך, סימן שאני זקוקה לאיזושהי תנועה. אולי אם לעיתים קרובות מדי אני מרגישה חסרה, עלי לעשות משהו שיעזור לי לחוש מלאה יותר. אולי אם אני רואה פתאום יותר חסרונות מיתרונות, עלי להיזכר מחדש בבחירות שעשיתי ובתמורות שקיבלתי עבור המחירים.

אבל אני יודעת מראש, כל אלה לא יוכלו להשקיט את הרעב הזה, אם לא אשביע אותו בעצמי.

ומכל הדברים שאולי אפשר לעשות, זאת תהיה העבודה הקשה והמשתלמת ביותר.

ד', בבקשה, תן ברכה באדמתי, ושבעני מטובה.

"זרוע חדשה?" הבור שבתוכי מעמיק בבת אחת. "כן, הם פתחו יחידה שמספקת שירותי משרד חיצוניים. סוג של השלמה למוצרים הטכנולוגיים שלהם."

אני מסתחררת לרגע.

"הבנתי שהיא החליטה שבכל מקרה שווה לה לקחת מה שיש, כי המצב בשוק ממש קשה. אבל אם את שומעת על משהו שיכול להיות לה רלוונטי, אולי תעדכני אותה. כי אני יודעת שהמשכורות שם לא משהו, והיא עוד עובדת רק שלושת רבעי משרה."

דבורה משליכה את הכוס הריקה שלה ונכנסת. אני עדיין אחזת במעקה.

יש בי שקט מסוים, והשקט הזה מוליד אלף צעקות.

מה, מה נרגע בי פתאום? למה נחה דעתך? כל כך צרת עין אני? אם איטי מרוויחה הון, אני לא מסוגלת להשלים עם זה, ואם מתברר שהיא בקושי מצליחה לגמור את החודש, אז טוב לי ורגוע לי?

לא אכפת לי שאיטי תרוויח מיליונים, אני מנסה ללמד על עצמי כף זכות. כלומר, זה לא שאני לא מקנאה, אבל מה שערער אותי זאת ההרגשה שאולי קורים ניסים בעולם הזה. שאולי אני צריכה לעשות משהו כדי שהנס יקרה גם לי. שאולי אני יכולה גם.

אז מה עכשיו? אם לאיטי לא קרה נס, סימן שאין ניסים? ואם דבורה תהפוך מחר למנכ"לית? או סתם תעבור למקום אחר? אני הרי בכל מקרה אהיה בטוחה שהיה לה שווה מאוד לעבור.

הקפה נגמר מזמן, אבל אני עומדת עדיין במרפסת הגדולה, מעורבת עד מחנק. לא יכולה ככה יותר. לא יכולה. ככה אחיה תמיד? מציצה בגניבה לחיים של אחרים, עוקבת אחרי שעות העבודה שלהם, סופרת בחשאי את המטבעות בארנק שלהם, מודדת במבט

לידידתינו החשובה, הרבנית תרשיש תחי'

ברכת מזל טוב חמה ולבבית
על אירוסי הבת בשעטומ"צ
זכויות החיזוק יעמדו לכם
ותזכו לרוב נחת מכל המשפחה

מזל טוב חם ולבבי לכתבת המוכשרת אסתי כץ תחי'

להולדת הבת בשעה טובה ומוצלחת
תזכו לגדלה לתורה, לחופה
ולמעשים טובים

לחברתינו היקרה לאה גרוסמן תחי'

המתנדבת המסורה במדור הסיפור
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לרגל נישואיך
יהי רצון שתזכו להקים
בית נאמן בישראל
מתוך בריאות הגוף,
רחבות הדעת ושמחת הלב

לחברתינו היקרה נעמי רייזמן תחי'

כותבת 'צאינה וראינה' מידי שבוע
ברכת מזל טוב חמה ולבבית
לרגל נישואיך
יהי רצון שתזכו להקים
בית נאמן בישראל
מתוך בריאות הגוף,
רחבות הדעת ושמחת הלב

שנכתבו בכשרון רב על ידי **רות רוב**, לא יכלה שלא לעצור ולציין את אוירת השירה והלכידות המיוחדת כל כך. "טוב, אני לא מתפלאה", כך אסתי, "ככה זה בשמורה..."

סיפוריה המרגשים של הגב' אלישבע אלחדד מחייהם של בניה הקדושים לא הותירו עין יבשה, וסייעו לכולנו להעמיק את השאיפה לזכות להקרין עוד קדושה וטהרה בבתינו אנו. גם השירים המיוחדים שהלחינו שהושרו על ידי טובלה אלימלך, הדודה שהיא כמובן גם 'זמרת הבית', הוסיפו נופך מרגש במיוחד לאוירה כולה. שירי שמורה וסיפורים סיימו את הערב המיוחד שזכה לקבל פידבוקים יוצאי דופן ונלהבים ביותר מפי המשתתפות.

כשהגל האחרון של הקורונה ב"ה כמעט מאחורינו, קשה להיזכר ברגעי הלחץ ואי הוודאות של אז. אבל כן, ימי אלול היו השנה גם ימי תהייה - כיצד נוכל להעביר השנה את הימים הנוראים.

גם אנחנו ב'שמורה' הטלטלנו בין חלופות שונות, כשבסופו של המסלול הוחלט לקיים כנס מוגבל אחד שישודר לקהילה - **"עלי ועל הדרך"**

שיחת פתיחה וחיזוק מיוחד מאת הרב שיש שליט"א העלתה את כולן במסלול המראה מרתק לקראת המשך הערב המיוחד - כשמרכזה, החוויה העוצמתית שזכינו בעת שיחתה מעוררת ההשראה של **הרבנית דיסלדורף תחי'**.

ניכר היה בדברים שהם נחצבים 'מעולמות גבוהים', ובדיעבד התברר לנו שאכן, לא בכדי. הרבנית הגיעה במסירות נפש מתוך מצב קשה של בעלה זצ"ל ולמרות הקושי האדיר, עשתה הכל כדי לחזק אותנו בשמורה.

יהיו הדברים והחיזוקים הרבים לעילוי נשמתו הטהורה.

התוכנית הפעם, נתנה מקום משמעותי לשירת הציבור ולחיבור עמוק להיכל הנגינה, הקרוב להיכל התשובה.

גם **אסתי בר נתן**, שבחן ובאומנות רב העלתה את סיפורי 'הדרך' - מסרים עכשוויים בניחוח הסטורי,

תנחומינו העמוקים
לידידתינו החשובה
הרבנית פריידי דיסלדורף תחי'
עם פטירתו של ראש המשפחה
הגאון רבי נתן דיסלדורף זצ"ל
בהמשך השפעה וחיזוק
לנשי ובנות ישראל,
ובנחמת ירושלים
תנוחמו

צריך לדשדש דרך כל המשחקים כדי להגיע לאן שהוא...

תמיד חשבתי שאני לא בסדר, שיש משהו פגום באמהות שלי, שאני לא באמת מעריכה את תורתו של בעלי כי אחרת הכל היה מתקתק, שכל הנשים בגינה מצליחות ורק אני קורסת, ואני חייבת לעבור קורסים בניהול בית אחרת הילדים שלי יגדלו עם חסכים...

כל זה עד שהגיעה אביגיל, התחלתי לקרוא את המאמרים וכשוט הוקסמתי

בין אם מדובר על דף חדש או על דף נחיתה, תמיד היא מצליחה להתחבר לכל המציאות שאני מנסה להחביא מתחת לבלאגן, לכל מה שאני לא מגלה לאף אחד כדי שלא יקראו לרווחה, מוכיחה לי שאני נורמלית וכמו כולם, ומי שלא - היא החריגה, שיש לי למה לשאוף ומה באמת חשוב בחיים.

במיוחד החודש - הגעתי לקריאת המגזון רק השבת, פרשת פנחס, בדיוק לפני שבת הרגשתי שאני מאבדת שליטה, הרגשתי בקרוסלה סביב הילדים וההתארגנות, במילים פשוטות הרגשתי שחיקה.

אחרי הדלקת נרות צנחתי בהתמוטטות על הספה והרמתי את המגזין בחוסר חשק לכלום - רק רציתי לישון, ופתאום המאמר הזה - אביגיל הכנסת לי אור לנשמה, התעודדתי והרגשתי שמהו התעורר בי

משם כבר המשכתי לקרוא את כל המגזין המדהים - פשוט לא יכולתי להפסיק!!

כשבעלי חזר - השולחן אולי לא היה 100% מוכן - אבל חיכתה לו אישה רגועה עם חיוך, וזה המון!

תודה ענקית ענקית - אין לי מילים!

שבי

לא רק החודש עשה לי טוב, המאמרים של אביגיל הם תמיד אויר לנשמה!!

פעם, כשהייתי בסמינר, המורה היקרה שלי עמדה ותיארה אפיזודה מעניינת, סוג של קונפליקט בשלום בית.

הבעל נכנס הביתה אחרי יום שלם של לימוד, כל הבית מלא בארומה נפלאה של מרק ואוכל טרי, הילדים ישנים, רצפה נוצצת, ואשתו הנאמנה עומדת ומחכה לו...

והבעל עומד ונוטל ידיים לארוחת ערב, הוא מברך בדבקות על נטילת ידיים, ואוי ואבוי מרוב שהוא מברך בכוונה הוא לא שם לב שהידיים שלו מטפטפות על הרצפה הבוהקת, וכשהו מדשדש להביא מגבת, ה' ישמור! הרצפה משחירה...

ומה עושה אישה נאמנה?

האמת שאת התשובה אני אפילו לא זוכרת. יאמר לזכותה של המורה שהיא הייתה מאד מציאותית, רק משום מה שתיאור הזה נתקע לי בראש.

ולמה? כי אני לא חושבת שמאז החתונה היה כמקרה הזה בבית שלי.

בשנה ראשונה הייתה אישה יקרה שעוד צעדה לסמינר ללימודים, ובעלה חי על דגני בוקר במקרה הרע, סנדוויצים במקרה הטוב ופסטה במקרה המשוכלל...

כיום המצב שונה. כשהוא חוזר הביתה, אם אני עדיין עם פאה זה כי לא הספקתי להוריד אותה מהבוקר, הבית מלא בארומה ואני לא אגיד של מה, אם הילדים ישנים זה על הרצפה כי הם התמוטטו מעייפות - לרוב הם צורחים

הרצפה הייתה בוהקת אולי שבוע שעבר, הוא לא נוטל ידיים פשוט כי אין לו על מה - האוכל לא מוכן.. הדבר היחיד האמיתי זה שהוא בהחלט

דף קשר

תני פידבוק!

מבית ומחוץ
שושי ברוידא

פעם ראשונה קוראת בשמורה...

מיד עברתי לכתבה של שושי ברוידא כי שמעתי שסגרה את בית הספר למחול שלה ותמיד סקרן אותי למה.

רוצה שתעבירו לה בשמי מילות תודה:

אני לא מקבלת מכל אחד. ודאי לא מכאלו שמגלגלים עיניים צדקניות לשמיים אבל לא חיים באותו עולם שלי, אלא אי שם במרומים...

שמעתי עלייך ואני רואה את שמך בעיתונים.

אני יודעת שאת נמצאת פה איתי, באותו עולם.

הכתבה שלך ריגשה אותי מאד מאד. הפסקה האחרונה ממש העלתה דמעות בעיניי.

מביטה מן הצד בהערכה, הלוואי יגיע גם אלי...

מדור 'אישי לשלישי' מתעסק עם קשת רחבה מאד של נושאים, מגוון היבטים האורגים יחדיו את הליכותיה של החרדית (באמת: העובדת.

אבל יש נושא שלא מקבל את הבמה הראויה לו. אולי משום שהוא רחב כל כך ואמור לקבל מדור משל עצמו, אולי משום הרגישות, או השונות הגבוהה... אולי...

כך או כך, בשלישי האחרון של השנה כינסנו כמה חיזוקים בנושא שהגיעו לשולחן המערכת והעלינו אותם למודעות, הקרן קיימת לעולם הבא, אבל ההשקעה (וההשפעה) החלה לעשות פרי - מייד

שלישי האחרון

כ"ג באלול תשפ"א, יום שלישי האחרון של השנה.

שלום לך תשפ"א על כל הדברים המחרידים והמטלטלים שקרו בך, שלום לך תשפ"א בה דיבר אלינו הקב"ה דברים קשים וברורים, וקרא לנו באלף קולות לשוב אליו.

ברגעים האחרונים של השנה, בשבוע המסוגל לכפר על השבועות הקודמים לו, בואו נתפוס חיזוק, כל אחת בדברים היושבים על ליבה וצריכים תיקון, ונראה לקב"ה שאנחנו רוצות להתקרב אליו!

כל אחת יודעת בסתר ליבה במה עליה להתחזק, איפה היא צריכה שיפור, אבל הנושא הבא הוא יקר לכולן. הצניעות, אבן הבוחן שלנו. שלושה סיפורים, שלושה כיוונים שונים.

יהי רצון שתבוא עלינו שנה מבורכת, יאמר ה' לצרותינו די,

ונזכה לשנת גאולה וישועה, קרבת ה' ורוממות!!

שנה טובה ומתוקה לכולן!!

והנה זכינו לרצף סיפורים מופלא, ש

פרק ראשון, כאמור, כ"ג אלול:

בשקיפות מלאה

שלום חברות,

לא יודעת אם כאן המקום הכי מתאים בעולם לכתוב את השורות הבאות, אבל הנושא כל כך כואב שאי אפשר לשתוק לו.

פגשתי השבוע חברה שהתחנתה לפני כחודשיים. שפשפתי עיניים בתדהמה כשראיתי אותה ללא כיסוי ראש... מה??? אני בעצמי הייתי בחתונה שלה, השידוך קם ונהיה והבחורה התקדשה לחתונה!!

אני בטוחה שגם לכן יצא להיפגש עם נשואה שאין שום דבר שמעיד שהיא כזאת... צרת הל"ים השקוף. הרשת השקופה נצמדת לקרקפת הראש וגם חדי הראייה יתקשו להבחין שהשיער אינו טבעי. גם האורך הקצר של הפאות האלו רחוק מלהיות צנוע, זה מראה של בחורה לכל דבר!

לוחות המודעות החזיקו בנאמנות מכתבים חריפים מגדולי הרבנים, עד שבאו מודעות אחרות וכיסו עליהם. וזהו?? איך אנחנו מאפשרות

איתי בתדהמה מוחלטת, זו אכן לא הפאה שלך... איך זה יכול להיות?
בחיים לא קרה לה דבר כזה!
אחרי כמה דקות של הלם, ונסיון להבין את סדר התרחשות המאורע
החל משלשום בערב בו נכנסה הפאה לערימה הממתינה לחפיפה
וסירוק, התבררה התעלומה...

אמא שלי הצדיקה קיצרה לי את הדרך ואספה את הפאה שלי יחד עם
שלה. את שלה היא ביקשה לגזור ולעצב מחדש, ובטעות גמורה השינוי
בוצע על הפאה ש-ל-!-, שהגיעה באותה חבילה... היה רשום שם וטלפון
ולמרות זאת... היתה טעות.

הפאה הדי חדשה והיקרה. אוהו יקרה, כמה זמן חסכתי בשבילה...
ועכשיו היא גזורה...
ואת הנעשה אין להשיב.

אני ממש מתביישת לספר שהפאה השבתית שלי גבולית על האורך...
איכשהו היצר הרע הדחיק לי את המצפון עם תירוצים שאני במילא
כמעט לא יוצאת בשבת מהבית... ולחתונות? אז הוא החליף תקליט
ש"לא צריך לחפור".

הפאנית באמת אמרה לי, לא ממש דוגרי אבל קיבלתי מוסר עקיף
חזק, שהיא מאד התפלאה איך אמא שלי קנתה פאה באורך הזה... לא
מתאים לרבנית X.

לא יודעת איך הייתי מקבלת את המצב הזה, נזכרתי בסיפורי הצניעות
המחזקים ששלחתם ביום שלישי הקודם. אז עכשיו אני שמחה עם
הפאה בעיצוב החדש, במראה הצנוע.

לקצר את הפאה לא היה סעיף ברשימת הקבלות שלי לראש השנה
תשפ"ב...

אבל כנראה שגרעיני חיזוק נשתלו בליבי, כשקראתי את הסיפורים
בשבוע שעבר, וה' שלח לי מתנה שסללה לי את הדרך להגיע ליום הדין
ראויה יותר.

תגידו אתם, זה לא "גזירה" משמים? :

קיום לתופעה המחרידה הזאת??
רק שתכירו אותי - לי אישית יש פאה אופנתית, אני לא משתייכת לזרם
שמרני כזה או אחר, אבל פה נחצו הגבולות בצורה שאי אפשר לעבור
על כך לסדר היום!!
פעם זה היה שייך לסגנון הפתוח יותר, והיום - זה נכנס לסמינרים הכי
טובים...

אמא שלי יצרנית פאות והיא מספרת שזה מה שהבנות מבקשות!!

חברות, מה קרה לנו??
חייבים למגר את התופעה ולייצור אווירה שתהיה בושה לקנות פאה
כזאת!
ואולי עכשיו, בחודש הרחמים והתשובה זו הזדמנות מחודשת להוקיע
את הפרצה החמורה.

פרק שני, יום שלישי ח' תשרי

הסיפור המדויק בתוספת גילוי מאחורי הקלעים:
מדובר במתנדבת האחראית על בקרת התגובות של 'אישו לשלישי'...
אולי זכות העיסוק בתגובות ובסיפורי הצניעות גלגלו לה את התרחיש
הבלתי יאמן הבא:

גזירה משמים

אני עולה במדרגות, מחשבנת מה נשאר לי להכין לסעודות ראש השנה,
ונוקשת בהתנשפות על דלת הפאנית.
הנה עוד וי לרשימת ההספקים, הפאה מסורקת לחג.
התישבתי על הכיסא מול פני המראה הנוצצת, לטאצ' אחרון לסרוק.
הי, זו לא הפאה שלי!!

הפאנית איבדה לרגע משיווי משקלה לשמע הקריאה הנחרצת שלי,
ומיהרה להביט בשקית בה הגיעה הפאה - רגע, זו לא השקית שלך?
כן, זו היתה השקית שלי, אבל זאת לא הפאה שלי, חד וחלק וגלי.

הפאנית, שמכירה אותי היטב, ומזהה אותי הכי טוב דרך הפאה, הסכימה

פרק שלישי, אפילוג

היה זה עוד ערב חג שגרתי ועמוס של פאנית מבוקשת. צלצולי בקשות של הרגע האחרון עוד הדהדו באזניה כשהיא מתזזת בין סיר לתנור, לעוד לקוחה שהגיעה לסירוק וסידור. ואז הגיעה גזירת הגזירה. לזכותה יאמר שהפאות היו דומות מאוד, מדובר הרי באם וביתה. אך בכל זאת, הפאנית לא האמינה שזה קורה לה. לאורך כל הקריירה שלה עוד לא קרתה לה כזו טעות גורלית. בעוד היא מחשבת מאיפה היא מוצאת 14,000 ש"ח, איזה חיסכון היא יכולה לשבור, שהרי כולנו יודעות את המציאות המרה שפאה גזורה לא צומחת חזרה לעולם, היא מוצאת את עצמה עם דמעות בעיניים אל מול גבורת הנפש של

לקוחתה.

לא רק שהיא לא האשימה אותה, אלא הפכה אותה למעין שליחה מיוחדת ליום הדין!

באותו ערב חג ישבה הפאנית ועשתה חושבים. אם אותה לקוחה קיבלה בכזאת גדלות נפש את הטעות הזו בתור סימן משמים שעליה לקצר את פאתה, מה אם השליחה?!
אולי זה בכלל היה סימן בשבילה?!
הלכה הפאנית וקיצרה גם את פאתה היא!
ובטוחני שבזכות אותן נשים צדקניות נזכה כולנו לגזירות טובות...
(לאימות הסיפור ניתן לפנות לנגזרת בעצמה...:)

מדהים... טובי...

אני בדיוק נכנסתי לתיבה לראות איזה סיפור לפרסם הפעם
והמייל המרגש שלך - הכריע את הכף!
תודה!

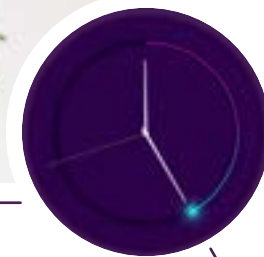
שמחתי לעזור (:

היה לי חשוב לפרסם את חלקו השני של הסיפור, אותו שמעתי מהפאנית עצמה, כדי להמחיש עד כמה כל תוספת קדושה משפיעה מיידית! גם אם לא תמיד רואים את התוצאה כמו במקרה זה...
עוד תובנה, עד כמה התגובה הנאצלת של הלקוחה השפיעה, הרי היו לה את כל הסיבות שבעולם לכעוס, לבוא בטענות, לתבוע את שלה, אפילו לפאנית זה היה ברור שמגיע לה פיצוי מלא. לעיתים אנו נתקלים במצבים כאלו שאנחנו הכי צודקים בעולם, אבל צורת התגובה שלנו יכולה לבנות או להרוס עולמות...
...

הנה בלחצה.
נ. ארי

10:29: דקה לפני ההפסקה והסנדוויץ'.

התענוג

אנחנו לא רעבות. טרפנו מזמן את הילדים הכי מתוקים בעולם, אכלנו בגדול את כל הטעויות שלנו ועוד נשאר עודף במחסן של בעל הבית, נשכנו את הלשון עד שהיא כמעט נחצתה לשניים ולא הזכרנו לו את מה שבמחסן שלנו, חרקנו שיניים מול כל סיר ומגהץ ובלענו בשקט את הפירורים.

אנחנו לא רעבות, לא אוהבות לאכול, לא נגועות בתאוות האכילה, לא משועממות ואפילו לא מכורות לאכילה רגשית. נשים עובדות אף פעם לא אוכלות רגשית. הן נשים מאושרות כי עבודה זה רק אמצעי לאידיאלים הירואיים, וכי עבודה זה לא קשה, זה כיף, זה מפתח את האשה וזה משחרר לה דופמין במוח וכסף בבנק.

אנחנו לא רעבות, לא. אנחנו בכלל בדיאטה היום. אנחנו אוכלות כדי שיהיה לנו כח, בסדר? יאללה, תענו אמן.

בואו חברות נסביר את זה יפה אחת ולתמיד: אנחנו לא רעבות בכלל. אנחנו לא רעבות. מה פתאום. מי רעב בכלל על פני הגלובוס הזה. מי אוהב בכלל לאכול. אוכל זה לא בריא, אוכל זה לא מרזה, אוכל זה שומן רווי ופחמימות וסוכר בכמות גבוהה.

אנחנו לא אוהבות לאכול, רק לעשות דיאטה אנחנו אוהבות.

אנחנו לא רעבות. אכלנו את כל השאריות של הקשה והזנבות של המלפפונים והשוליים השרופים של כל העוגות העקומות. חיסלנו בשתיים בלילה חצי סיר של פסטה קרה וחלקלקה מטעמי בל תשחית בלבד ואחר כך הצבנו קערה ליד המיטה.

אנחנו לא רעבות בכלל. לנשים צדקניות כמונו אין סיבה להיות רעבות. הן אוכלות את הלב שלוש פעמים ביום. תוקעות בו מזלג, תוקעות בו שיניים, מגרדות אחר כך את הצלקות לתענוג.

ב. ארי

היא (נחרצת): קווה! קווה! קווה! קווה!
אני (נכנעת): מקרקרת לי הבטן.
היא (גאה בעצמה): קווה קווה קווה!
אני (מרחרחת בתיק): יאכס!
סנדוויץ': רש. = סורי, אני טונה עם זיתים.
אני: ???
סנדוויץ': רש. = סורי, לקחת את של יוסי.
היא (נבחלת): קווה! קווה! קווה! קווה!
אני: (שותקת).
היא (כמעט בוכה) קווה...
אני (כמעט בוכה): את צודקת.

היא (לוחשת): קווה.
אני: (מתעלמת).
היא (נעלבת): קווה קווה.
אני: (נושמת עמוק).
היא (מוחה): קווה קווה!
אני: (פוזלת אל התיק).
סנדוויץ': רש רש. = אני פה.
היא (מאשרת): קוו-אה.
אני: (בולעת רוק).
היא (צועקת): קווה קווה!!!
אני (חוזרת למסך): אני בדיאטה.
סנדוויץ': רש רש רש. = אני מחכה לך.
אני (לוחשת): לא אכלתי כלום הבוקר.

גיבורות כח

ומי עוד כאלה לך,
בכל הארץ
גיבורות כח
עושות דברך-
נוטלות כלי,
חורשות שדה,
קוצרות לחם

דברך עושות,
שומטות,
אדמה ומשרה.

מכריזות
כי לך כל הארץ
וכל תבואות
ורק בידך,
מפתחות
ממך ואלריך
דומעות וזרעות
ממך ואלריך
מפקירות ומרפות

נא
צווה עליהם
ברכות.

סנדוויץ' און

הלחמניות של גאולה: בעלת סנדוויץ' זה נוטה למיסטיקה, שוקלת באיזור שבעים ק"ג מרוויחה באיזור שבעים ש"ח לשעה.

לחם עם גבינה: בעלת סנדוויץ' זה הינה אדם צנוע וחסר יומרות האוהב פרחים ודגי בקלה וחי בשלום עם המראה שבאמבטיה.
לחם עם שוקולד: בעלת סנדוויץ' זה לקחה בטעות את הלחם של צעיר בניה. מסתבר שהוא מיילל כרגע אי שם מול סנדוויץ' חסה כהה ומעורר חלחלה.

קרקרים: בעלת סנדוויץ' זה הנה צעירה ברוחה, חובבת קיצורי דרך ותמיד שוכחת לנקות אחריה את השומשום.

לחם בלי כלום: בעלת סנדוויץ' זה בקשה מבעל נעוריה להכין הבוקר את הסנדוויצ'ים. השמועות אומרות שהוא גאה בעצמו, מותש מאד, ויוצא לשבוע נופש.

כלום בלי לחם: בעלת סנדוויץ' זה הינה אדם רעב.

פיצה: בעלת סנדוויץ' זה הינה טיפוס אופטימי, נדיב, סלחן, מחובר רגשית לריח של גבינה צהובה ומקווה לעתיד טוב יותר.
פיתה: בעלת סנדוויץ' זה הינה עצמאית, מאוזנת, משוחחת בטלפון בין ארבע לשש וגרה רחוק מהמכולת של צחי.

פיתה קפואה: בעלת סנדוויץ' זה קמה הבוקר מאוחר, צעקה על הילדים, האשימה את השעון, שכחה את הרב קו והתנחמה בכך שבכל מקרה אין בו כלום.
לחמניה: בעלת סנדוויץ' זה קונה במכירה של קרן תעודת אליהו, אבל את הלחמניות היא שומרת מאחורי הדגים הקפואים והילדים יודעים שיש רק לחם.

לחמניית שום: אחותה של בעלת סנדוויץ' זה ילדה לפני שלושה ימים. לחילופין, חמותה של בעלת סנדוויץ' זה ביקרה אותה לפני יומיים. לחילופין, היום החופשי של בעלת סנדוויץ' זה היה לפני יום.

קהילה

להצטרפות לשמורה

shmura.org

או שלחי מייל עם המילה 'הצטרפות'

rishum@shmura.org

לעדכון מינון הדיוורים ולבחירת מדורים

shmura.org/updatesection

לקבלת תכנים לבעלות מייל בלבד

glat@shmura.org

מזכירות והנהלת השבונות

office@shmura.org

לשיתופי פעולה ומיזמים

development@shmura.org

להתנדבות

hitnadvoot@shmura.org

לפרסום במגזין החודשי

shivuk@shmura.org

תכנים

שמועה, קו הכוח של השמורה

02 6440292

shmuaa@shmura.org

מאגר מגזינים 'דף הבית'

shmura.org/magazines

פניות בנושא מגזין והפצה

magazine@shmura.org

שליחת סיפור אישי ולתגובות לסיפורים

sipur@shmura.org

'חלקנו בתורתך' פרשת שבוע וחידון שבועי

parasha@shmura.org

מקבצי דיונים קהילתיים

shmura.org/tguvot

שירותים

מוקד ייעוץ הלכתי, הנהגתי ואישי

shoalot@shmura.org

הטבות מועדון ומוקד 'שותפות'

shutafot@shmura.org

כנסים ואירועים

knasim@shmura.org

הנבחרת - מועדון הבחורות של השמורה

hanivcheret@shmura.org

תמיכה במסיימות סמינר

seminarim@shmura.org

הכשרות וימי עיון מקצועיים באוירה הולמת

startech@shmura.org

קבוצות העצמה

tsmicha@shmura.org

כשאת 'שותפה', את מאפשרת את קיום הקהילה, את מסייעת לפיתוח מיזמים חשובים ואת גם מרוויחה יותר!

רווח נקי

צ'זפרים לשותפות:

פודקאסטים והרצאות מקצועיות חינם, מגזין בהפצה עד הבית, אירועי בוטיק (במידת האפשר): ועוד...

השפעה

השפעה רוחנית על עשרות אלפי חברות קהילה ומקבלות הדיוורים! מעל רבבת חברות פעילות עם אחוזי פתיחת דיוורים גבוהים ביותר והפצות המשך לקבוצות רבות!

זכות

זכות לקחת חלק במיזם איכותי ומיוחד! 'שמורה' מחוללת את המהפך הרוחני של העובדות החרדיות, מתוך חיבור, אהבה וקרבת ה'.

רוצה להצטרף לשותפות? לתרומות באתר נדרים פלוס: <https://www.matarapro.com/nedarimplus/online/?mosad=7001889>

בקו השמועה: 02 6440292 - שלוחה 91 | לנציגה: 02 6440292 - שלוחה 5 | במייל: shutafot@shmura.org | בהעברה בנקאית: בנק: מזרחי | סניף: 563 | סניף: 101744 | ע"ש: שמורה במבול

כתובת המשרד: הרטום 17, הר חוצבים, ירושלים | 02 5474373 | שעות פעילות 15:00 - 8:30